

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Joulukuu 2017

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

36. vuosikerta

Keuruun Naisvoimistelijoiden nuorten tyttöjen ryhmä liputti 100 vuotiaalle Suomelle Keuruun kirkossa esityksensä "Armoa ja kunnioitusta" päätteeksi reformaation 500-vuotisjuhlassa.

Onnittelut 100-vuotiaalle Suomelle!

Rauhallista Joulua ja menestystä Uudelle Vuodelle 2018!

Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehti

Keski-Suomen reserviupseeripiiri

Keski-Suomen reserviläispiiri

PÄÄKIRJOITUS

Päätoimittaja Tapio Paappanen

Riemua, iloa ja haikeutta

Riemua Suomesta

Suomi on ollut tuhat vuotta idän ja lännen puristuksessa. Ruotsin vallan aikana suomalaiset taistelivat keskeisessä Euroopassa, Baltiassa ja Venäjällä. Venäjän vallan aikana Puolassa ja Balkanilla. Oolannin sodassa suomalaiset puolustautuivat englantilaisia ja ranskalaisia vastaan. Bomarsund tuhottiin, Viaporin pommitettiin, Oulu poltettiin.

Suomi itsenäistyi vuonna 1917, jonka aikana Venäjällä tapahtui kaksi vallankumousta. Se vaati suoraselkäisten itsenäisyyshenkilöiden kuten Svinhufvudin tahdon ja luonteen lujuuutta. Hän ei ollut kompromissien mies. Pietarista tulleita ”direktiivejä” hän ei suostunut noudattamaan. Pehr Evind Svinhufvud oli todellinen maanpuolustuspäällikö. Ahkerana suojeluskuntalaisena hän saavutti väpelin arvot. Ampujana hän oli tuon ajan huippua Suomessa. Presidenttinä ollessaan hän rakennutti harrastuksensa tueksi Naantalin Kultarantaan pienoiskivääriammumaradan. Tuon ajan ammunnan SM-kilpailuissa hän oli arvostettu vieras ja samalla myös kova kilpailija.

Vuoden 1917 lopulla Svinhufvudin itsenäisyyssenaatin julistuksesta alkoi Suomen sadan vuoden selviytymistarina, mikä on näin pienelle kansalle vertaansa vailla oleva saavutus. Ensimmäisen maailmansodan jälkeen useita valtioita Euroopassa itsenäistyi, mutta kun II maailmansota oli päättynyt, Suomi oli ainoa valtio, mikä oli säilyttänyt itsenäisyytensä. Tästä voimme kaikki olla ylpeitä ja riemun tunteet kuluvan vuoden itsenäisyyspäivänä olivat enemmän kuin sallittuja.

Seuraavalle 100 vuoden jaksolle ponnistavan Suomen ja suomalaisten on huolehdittava, että pöyristyttävän röyhkeä ahneuden periaate tulee hylätyksi kaikilla tahoilla. Meillä ei ole varaa jättää ketään, on työskenneltävä yhdessä. Historiaamme ei saa päästää unohtumaan kouluopetuksessa eikä kansalaisten tietoisuudesta. Reserviläisten järjestöinä tulemme olemaan tulevina vuosina paljon vartijoina niin veteraanien perinnön siirtäjinä nuoremmalle sukupolvelle kuin yleisen maanpuolustustahdon ylläpitäjinä.

Iloa historian tallentamisesta

Keski-Suomessa voimme olla kiitollisia tietokirjailija Kimmo Sorkolle siitä, että hän on jaksanut tuottaa laadukasta kirjallisuutta maakunnastamme sotiin perustetuista joukoista ja veteraanien kokemusten tallentamisesta. Tätä työtä maisteri Sorko on tehnyt täydellä sydämellä sen eteen, että emme ikinä unohtaisi veteraanisukupolven kokemia koettelemuksia itsenäisyytemme säilyttämiseksi.

Lukumääräisesti kirjoja on jo niin paljon, että vastaavaan määrään vertailukohtaa muualta Suomesta on vaikea löytää. Viimeisin teos – Ohdanvahti – tuli maaliin marraskuun 11. päivänä, jolloin Raskas Patteristo 27:ää käsittelevä tietokirja julkaistiin. Jyväskylän kaupungin nimikkojoukko-osaston tarina jäi historiaan ilman kaupungin tukea. Se ei haitannut projektia, koska kotiseutomme eteen taistelleiden sukupolvien toimet saivat ansaitsemansa arvostuksen Kauko Sorjosen säätiöltä, joka toimi Ohdanvahti-kirjan kustantajana.

Haikeutta aluetoimiston suunnasta

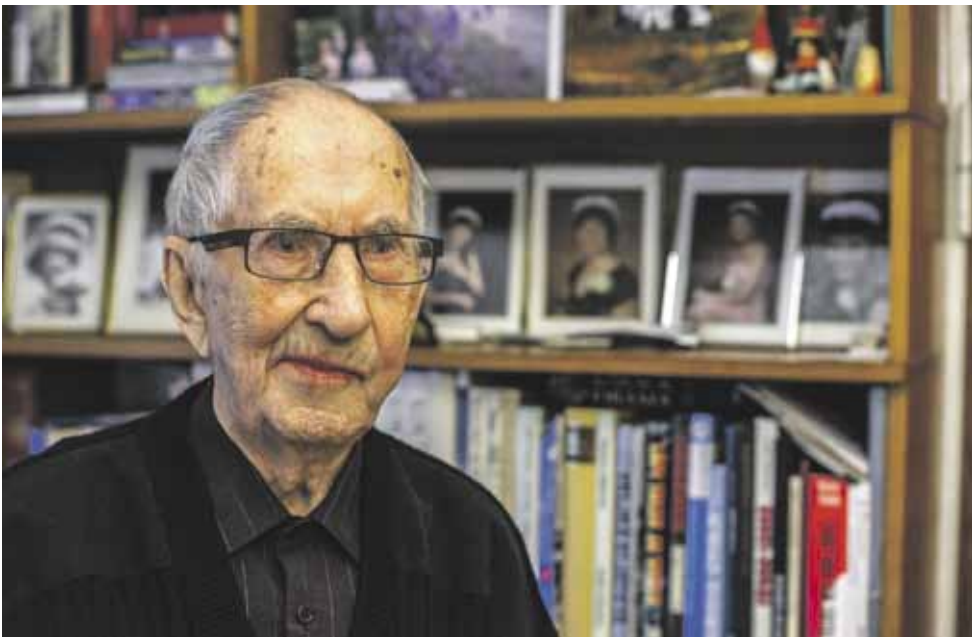
Marraskuun aikana tuli tietoon, että vuoden 2015 alusta Keski-Suomen aluetoimistoa johtanut everstiluutnantti Jukka Kentala siirtyy kehittämissyhtiö KeuLink Oy:n toimitusjohtajaksi Keuruulle 1.2.2018. Pari kertaa piti hieraista silmiä sinä aamuna kun asiasta uutisoitiin. Aprillipäivästä ei kuitenkaan ollut kysymys. Onko tämä aika mennyt näin nopeasti ja nyt tietty jakso on tullut päätökseensä. On se vaan myönnettävä, että hyvätkin tekemisen jaksot saavat päätöksensä.

Everstiluutnantti Jukka Kentalan tulo aluetoimiston päälliköksi ei ollut helppo. Hän joutui joukko-osaston komentajana ajamaan alas Pioneerirykmentin toiminnan vuoden 2014 loppuun mennessä. Välissä uuden vuoden yö ja sitten uusiin saappaisiin. Ei mennyt kovinkaan kauan kun hänestä tuli maakuntamme vapaaehtoisen maanpuolustuskentän toimintojen etulinjan toimija. Arvostus tekemisiamme kohtaan on ollut käsin kosketeltava. Jukka Kentala tarkasteli monia asioita runotaiteen kautta. Hänen pitämänsä puheet eri tilaisuuksissa ovat jääneet historiaan runollisista avauksista, joissa on aina otettu huomioon kohdeyleisö.

Keski-Suomen Maanpuolustaja –lehden sivulla numero 3 oleva ”Kentsun korni” oli Kentalan oma idea. Lehden näkökulmasta se on ollut erittäin hyvä ikkuna lukijoille aluetoimiston ajatuksiin. Ensi vuonna korniä ei tässä muodossa enää ole. Sen sijaan kornin sisältöjen muistot ja Jukka Kentalan omasta sydäimestä lähtenyt tehtävään omistautumisen intensiteetti jäävät unohtumattomina jälkinä maakuntamme vapaaehtoisen maanpuolustuksen kenttään.

Jouluviikolla tämä lehti ilmestyy. Takana on useita upeita tapahtumia, joita olemme olleet järjestämässä. Suuret kiitokset näiden toteutumisesta niissä mukana olleille! Olemme olleet omalta osaltamme juhlistamassa Suomen 100 vuoden taivalta ja samalla viitoittamassa tietä uuteen vuoteen, jonka aikana satavuotinen teema jatkuu. Suomen puolustusvoimat saavuttaa tämän merkkipaalun tulevina vuosina.

Rauhallista Joulun aikaa kaikille!

Toivakan Ruuhimäessä asuva veteraani Martti Manninen, 98 v, toteaa, että *Sotiemme veteraanien avulla ja avustuksilla on suuri merkitys. ”Pystyn olemaan kotona, kun saan apua siivouksessa ja ulkohommissa. Lounaat tuodaan kotiin ja muutakin apua on saatavilla. Haluan välittää erittäin suuret kiitokset tästä avustuksesta ja avusta, joka mahdollistaa minulle edelleen kotona asumisen ja täällä mökissä pärjäämisen”.* Kuva: Ere Ek /Aava & Bang.

Merkittävää apua veteraaneille Suomi 100 -hengessä

Veteraanien auttamisessa on onnistunut vuosi takana. Sotiemme veteraanit Keski-Suomen keräyspiirissä kenttä onnistui varojen keräystoiminnassa hyvin. Suomi 100-henki on ollut aistiavissa keräyksissä monin tavoin. Kaikkiaan Keski-Suomen keräyspiirissä on varoja kerätty vuosien 2006-2017 aikana yhteensä noin 1,873 miljoonaa euroa. Varoilla on pystytty tukemaan ensisijaisesti pienituloisimpien veteraanien, näiden puolisoitten ja leskien kotona asumista ja virkistytymistä. Myös kansantaloudellisesti tarkasteltuna on kaikkien etu, että veteraanisukupolvi saa ja kykenee asumaan mahdollisimman pitkään omassa rakkaassa kodissaan laitosasumisen sijaan.

Merkittävä joulukampanja Osuuskauppa Keskimaalta

S-ryhmän Osuuskauppa Keskimaan hallitus päätti tehdä yhteisen joulukampanjan nimeltään Iloauttaa. Tästä ilosta pääsevät nauttimaan myös alueemme vähävaraisimmat veteraanit, näiden puoliset ja lesket. Iloauttaa-kampanja on Keskimaan ja sen asiakasomistajien yhteinen joulukampanja, jossa lahjoitetaan euro asiakasomistajaa kohden eli 128 157 euroa hyväntekeväisyyteen Keski-Suomessa.

Keskimaa valitsi juhluvuoden avustuskohdeksi neljä keskisuomalaisista järjestöä, joiden se tiesi pystyvän jakamaan avun konkreettisina tekoina Keski-Suomessa: Sotiemme veteraanit, Hope ry, Punainen Risti ja Pelastakaa Lapset ry. Kampanjalla tuodaan iloa konkreettisesti lapsille, perheille, nuorille, vanhuksille ja sotiemme veteraaneille eli yhteensä tuhansille ihmisille. Kunkin järjestön osuus oli siten yksi neljäsosa eli 32 039,25 euroa.

Lisäksi Keskimaan henkilökunta lahjoitti em. neljälle järjestölle yhteensä 3 000 euroa liikuntakampanjaan keräämäänsä varoja. Kukin henkilö sai kohdentaa oman osuutensa valitsemalleen järjestölle. Suuri kiitos henkilökunnalle!

Keski-Suomen keräyspiirille lahjoitus on merkittävä. Se on jaettu kolmen keskisuomalaisen veteraanipiirijärjestön kesken tunnuksen omaavien veteraanien lukumäärän suhteessa.

Keräysten toteutuminen vuonna 2017 ja tulevaisuus

Pääosa keräyksistä toteutettiin jälleen kerran varusmieskeräyksinä, joko lipas- tai listakeräyksinä. Näiden

osuus oli nyt noin 60 %, kun perinteisesti osuus on ollut noin 85 % vuosituloksesta. Tänä vuonna Keskimaan lahjoitus nosti yrityskeräykset toiselle sijalle noin 27 %:n osuudella.

Erityisesti on syytä mainita Jämsän Paunun koulun ja Viitasaaren Haapaniemen koulun päivätyökeräykset, joissa oppilaskunnat olivat valinneet keräyskohteikseen Sotiemme veteraanit. Upea valinta nuorilta! Kiitoksen arvoisia olivat myös Naisten Valmiusliiton alueneuvottelukunnan suorittamat Soppatykkiooperaatio keväänä ja syksyllä. Myös kaikki muut keräystavat ja -tulokset ovat kiitosmaininnan arvoisia. Jo pelkkä mukanaolo tavalla tai toisella on jalo teko.

Puolustusvoimat on luvannut tukea keräystoimintaa edelleen ainakin seuraavat kolme vuotta. Luonnollisesti edellytyksenä on se, että keräyskohteissa on edelleen tukea tarvitsevia veteraaneja. Poliisihallitus on antanut keräysluvan vuosille 2018-2019 ja varmasti jatkossakin lupa saadaan keräysten jatkuessa.

Päällimmäisin huoli kentällä on keräyksissä vuosikausia, joidenkin jopa vuosikymmeniä mukana olleiden vapaaehtoistoimijoiden ikääntyminen ja väsyminen. Joiltakin ns automiehilta on jo otettu ajokortti pois korkean iän vuoksi tai oma toimintakyky on muutoin laskenut merkittävästi.

Nuorten mukaan saamisen vaikeus on niin Keski-Suomessa kuin muuallakin Suomessa valitettavan yleinen asia. Varsinaisia reserviläiskeräyksiä toteutettiin vain Konnevedellä, Keuruulla ja Laukaassa. Viitasaaren pitäjäkeräyksessä reserviläiset olivat aktiivisesti mukana. Toki hyvin usein automiehinä ovat reserviläistaustaiset henkilöt.

Suuret kiitokset kaikille keräystoimintaan osallistuneille! Kiitoksen ja kunnioituksen osoitamme sotiemme veteraanisukupolvelle!

Hyvää Joulua!

Kari Korpelainen
Keski-Suomen keräyspiirin päällikkö

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 10 maaliskuussa 2018. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 26.2.2018 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsenihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeriipiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatointittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Martti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kansikuva: Tapio Paappanen ARPS
Painopaikka: Sata-Pirkan Painotalo Oy

Reserviupseeriipiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeriipiiri@ksrespiirit.fi
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Eila Keinonen, puh. 044 9746508
verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Jarmo Siltanen, Jyväskylä puh. 040 510 9617
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231

Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Kentsun korneri

”Näkemiin”

”Minä muistan ihmiset - arvokkaat ja kunnialliset” (JKe)

Kuva: Tapio Paappanen

Hyvät maanpuolustajat - kirjoitin nuo yllä olevat sanat ollessani Pioneerirykmentin komentaja. Halusin niillä omasta puolestani osoittaa sen, miten kovasti jokaista pioneerirykmenttiläistä arvostin ja arvostan yhä edelleen. Nyt nuo sanat tulevat jälleen kerran sydämestäni. Te keskisuomalaiset maanpuolustajat olette tehneet minun sieluuni lähtemättömän jäljen. En tule koskaan unohtamaan aikaa, jonka sain teidän kanssanne yhdessä tehdä työtä isänmaamme eteen. Sitoutuneisuutenne, asenteenne ja tahtonne on jotain merkillisen suurta. Teitä tämä maakunta tarvitsee!

Uudet haasteet

Tiedätte hyvin, että olen siirtymässä Puolustusvoimien palveluksesta muun yhteiskunnan palvelukseen. Aloitan 1.2.2018 kehittämissyhtiö Keulink Oy:n toimitusjohtajana. Olen tällä hetkellä täysin palvellut ja hetken päästä olisi koittanut aika, jolloin olisin saavuttanut eroamisikäni. Niin se vain tässä upseerin tehtävässä on, että tiimalasissa hiekkä on valunut ja pohja näkyy.

Olen itselleni jo yli vuoden kypsyttellyt tätä hetkeä. Olen yrittänyt siihen henkisesti valmistautua. Oloni on aika hakea, mutta samalla olen myös erittäin onnellinen. Minä olen saanut palvella isänmaatani puolustusvoimissa yhtäjaksoisesti melkein 34 vuotta. Urani aikana minulle on annettu hie-

noja tehtäviä. Tehtäviä, joista olen saanut tuntea ylpeyttä.

Aluetoimiston päällikkönä olen saanut palvella kolme vuotta. Tämä on ollut kerrassaan upeata aikaa. Olen tarkkaillut itseäni aktiivisesti aina ja yrittänyt pitää huolen siitä, että olen ympärilläni olevien ihmisten arvoinen. Nyt jään tyytyväisenä sivuun - olen joka päivä tuntenut intohimoa palvelustani kohtaan. Kaikista pahinta, mitä esimerkiksi henkilölle

tässä tehtävässä voisi tapahtua, on se, että jää lepäilemään laake-reilleen. Innotonta raitteilla ajaa ei ansaitse kukaan - vähiten te, hyvät maanpuolustajat!

Minä sydämestäni toivon, että ette unohda minua. Haluaisin edelleen olla toivottu vieras tilaisuuksiinne. Yritän jatkosakin tukea keskisuomalaista maanpuolustusväkeä parhaan kykyni mukaan. ”Isänmaan palvelija” minusta lähtee vasta hautaan laskettaessa.

Toivon myös, että otatte uuden aluetoimiston päällikön yhtä lämpimästi vastaan kuin minut aikoinaan. Toivon lisäksi, että tuette häntä pyyteettömästi yhteisen päämäärämme tavoittelussa.

”Testamenttini”

Minun keskeinen viestini on muuttumaton. Muistakaa - meillä on maailman paras kynnysasejärjestelmä, yleinen asevelvollisuus. Sen lisäksi tur-

vallisuutemme takeena on kokonaisturvallisuuden malli. Näissä kokonaisuuksissa juuri te olette ratkaiseva tekijä. Pidetään tästä yhdessä huolta.

Maanpuolustustahtomme on korkealla tasolla. Tämän päivän gloorialla ei kuitenkaan ole mitään tekemistä huomisen kanssa. Meidän on yhdessä ansaittava joka päivä paikkamme uudestaan. Emme saa koskaan hellittää!

Muistakaa nuorisomme. Meillä on maassamme valtavan hieno nuoriso. He kuitenkin tarvitsevat meitä. Me aikuiset ihmiset olemme heitä varten. ”Emme ole perineet maatammen vanhemmiltamme - olemme lainanneet sen lapsiltamme!” Tuo ajatus siivittäkööt meitä tekemään työtä tulevaisuutemme tekijöiden hyväksi.

Muistakaa sotiemme veteraanit! Muistakaa koko sodan kokenut sukupolvi ja maamme jälleen rakentajat. Heidän ansiostaan meillä on yksi maailman parhaista maista asua ja elää. Tulevien sukupolvien on saatava tietää, miten kalliilla hinnalla tämä hyvinvointimme on meille aikanaan lunastettu ja säilytetty.

Olkaa rohkeita ja vahvoja jokapäiväisessä elämässänne. Minä toivotan teille sydämeni pohjasta kaikkea hyvää elämäänne!

”On tästä hyvä jatkaa nyt loputonta matkaa kevein askelin pienen ihmisen

Omalla tavallaan vähän kerrallaan meistä jokainen käy tien ikuisen” (JKe)

Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö Everstiluutnantti Jukka Kentala

Perttu Hietanen reserviläispiirin johtoon

valtakunnan tasolla Suomen Yrittäjien valiokuntatoiminnasta.

Perttu on syntynyt Rovaniemellä mutta omaa äidin puolelta joutsalaiset sukujuuret. Korpilahdella mies on asunut jo kahdenkymmenen vuoden ajan ja lähes yhtä kauan ollut paikallisen reserviläisyhdistyksen jäsen. Väapeli Hietasen aktiiviseen reserviläistoimintaan kuuluvat mm. sijoitus paikallispataljoonassa sekä osallistuminen MPK:n kursseille sekä kurssilaisena että kouluttajana.

Erityisen kiinnostuksen kohteena ovat myös kenttäkelpoisuutta ylläpitävät reserviläiskilpailut ja -marssit. Perttu on ollut mm. kolme kertaa mukana Keski-Suomen joukkueessa puolustusvoimien perinteikkäässä Oltermannin partioliiketoiminnassa.

Myös sotahistoria kuuluu harrastuksiin. Maakuntakomppanian sotureille Perttu on järjestänyt kolme kunniamarssia sotiemme taistelutentille Muonioon, Raateentielle ja Ilomantsiin. Näistä marssista on julkaistu kertomukset tämän lehden sivuilla.

Pohjoisen kasvattina myös eränkäynti eri muodoissaan kuuluu miehen harrastuksiin. Varusmiespalvelus Lapin Rajavartiostossa antoi tähän aikanaan hyvää tietotaitoa. Nykyisin eniten aikaa kuluu Korpilahden metsiä samoillen ja kahden hirtvikoiran edesottamuksia seurailleen. Muutaman kerran vuodessa on myös ohjelmassa irtiotto Lapin ja Pohjois-Karjalan kairoille jänkiä polkemaan.

Matti Kanko reserviupseeripiirin uusi varapuheenjohtaja

Reservin kapteeni Matti Kanko muutti Keuruulle vuonna 1985, jolloin hän liittyi Keurusseuden reserviupseerit ry:n jäseneksi. Yhdistyksen puheenjohtajana hän on toiminut vuodesta 2012 alkaen. Saman ajan hän on ollut myös Keski-Suomen reserviupseeripiirin piirihallituksen jäsen. Piirin syyskokous valitsi hänet piirin varapuheenjohtajaksi lokakuussa.

Koulutukseltaan Matti on rakennusinsinööri. Hän on toiminut yksityisyrittäjänä ja parasta aikaa hän hoitaa Keuruun kaupungin rakennuttajapäällikön virkaa.

Vapaa-ajan harrastuksiin on vuodesta 1987 alkaen kuulunut Lions-toiminta. Suunnistus, lentopallo ja muu kuntoliikunta on aktiivista ja jonkun joukkoon mahtuu myös ammuntaa.

Tekstit ja kuvat: Tapio Paappanen

Suomi 100 – tapahtumat toivat säpinää toimintaan

Riku Tenhunen
Vanhempi koulutuspäällikkö

Näin juhluvuotena toteutimme suuren NUKU RAUHASSA -tapahtuman kesäkuussa. Tapahtuma olisi ollut huomattavan vaatimaton ilman Ilmasotakoulun tukea. Alkuperäiseksi suunniteltua ajankohtaa siirrettiin ja NUKU RAUHASSA -tapahtuma toteutettiin samanaikaisesti Suomi 100 -kesäkiertueen kanssa. Jyväskylän tapahtuman päävastuujärjestäjä oli Ilmasotakoulu. Tapahtuma avattiin näyttävästi Hornetin ylilennolla jonka jälkeen yleisö pääsi tutustumaan laajaan kalustonäyttelyyn.

Midnight Hawks -esityslennon jälkeen varuskunnan päällikkö eversti Kimmo Hyvärinen toi tapahtumaan tervehdyksensä ja tapahtuma päättyi kolmen eri soittokunnan ulkoilmakonserttiin. Tikkakosken koulutuspaikan (TIKOPA)

osuus tapahtumasta ei olisi toteutunut ilman sitoutuneitten apua ja vieläpä arkipäivänä. Maailman paras NUKU RAUHASSA tapahtuma Jyväskylässä ikinä!

Yhteistyötä Viron suuntaan

Kuluneen vuoden aikana on saatu aikaiseksi ”uusi aluevaltaus”. Yhteistoiminta Viron Kaitselehtiin kanssa on käynnistynyt ja TIKOPA:n sitoutuneita on käynyt perehtymässä ja osallistumassa heimoveljiemme kurssitoimintaan. Vastavuorostaan Kaitselehtiin edustajia on käynyt perehtymässä TIKOPA:n kursseihin. Merkittävän panoksen tämän toiminnan käynnistämiseen on antanut Aarne ja Kirsti Markko. Alustavissa suunnitelmissa on lähettää Keski-Suomalainen kilpailujoukkue neljään eri Kaitselehtiin järjestämään sotilaskilpailutapahtumaan vuoden 2018 aikana.

Vuoden 2018 tapahtumat ja vuoden 2019 suunnittelun aloittaminen

Vuoden 2018 kurssit ja tapahtumat ovat budjetiteineen valmiina ja lehden tullessa painosta 2018 alkuvuoden kurssit ovat jo avoina MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä. Vaikka joulua ja vuoden vaihdetta tässä odotellaan, niin vuoden 2019 suunnittelu on jo meneillään kiivaana. Seuraava TIKOPA:n suunnittelukokous on jo 9.1.2018. Tällöin laaditaan alus-

tava tukiesitys vuoden 2019 kurssille. Keski-Suomen aluetoimisto ilmoittaa tilaisuudessa myös vuodelle 2020 suunnitellut puolustusvoimien tilaamat kurssit.

Uusi henkilö toimintaan

Marraskuun alusta astui joukkoomme uusi hallinnollinen koulutuspäällikkö Ilkka Kaapro. Ilkka-han siirtyi reserviin muutama vuosi sitten Keski-Suomen aluetoimistosta. Ilkka vastaa tulevaisuudessa kaikesta TIKOPA:n asiakirjaliikenteestä ja muusta ”hallinnollisesta humpasta”. Ahti ja minä keskitymme kurssien toteuttamiseen. Siispä toiminta Keski-Suomessa jatkuu kolmella koulutuspäälliköllä ja varastopäälliköllä.

TIKOPA:n vuosipäivä

MPK perustettiin 14.12.1993. Ensi vuonna onkin useita juhlan aiheita. Puolustusvoimat, Ilma-voimat ja Sotilaskoti täyttävät 100 vuotta ja perässä tulee MPK täyttäneen 25 vuotta.

Tikkakosken Koulutuspaikka juhli ennakkoon vuosipäivää Leijona Catering Luonetissa. Tilaisuudessa palkittiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Hopeisella Ansiomitalilla ravintolapäällikkö Ulla Kautto Leijona Catering Luonetista ja ajojärjestelijä Paavo Korhonen Ilmasotakoululta.

Ammattilaisia palkittiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Rautaisella Ansiomitalilla: Pertti Anttinen, Daniel Edwards, Jouni

Hilksa (Ilmapuolustuspiiri), Tero Häkkinen, Aki Imppola, Kimmo Kaipia ja Martti Pentikäinen.

Komendantin Cup 2017

Kilpailu ammutaan kolmen osakilpailun sarjana. Parhaan yhteistuloksen ampuja on voittaja. Vuoden 2017 Komendantin Cup:n voitti Mika Marin ja hän saa vuodeksi haltuunsa kiertopalkinnon sekä edellisen vuoden voittajalle luovutetaan kiertopalkinnon pienoismalli.

TIKOPA:n vuoden toimija

Tikkakosken Koulutuspaikan vuoden toimijaksi on valittu Erkki Karvinen. Erkin toiminta on huomioitu myös MPK:n johdon taholta ja hänelle luovutettiin vuosijuhlassa 21.12.2017 Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Kultainen Ansiomitali.

Lopuksi

Jo alkuvuodesta 2018 on useita mielenkiintoisia kursseja tarjolla. Perehdy Tikkakosken koulutuspaikan kurssitarjontaan mpk.fi sivuilla ja ilmoittaudu mieleisellesi kurssilla.

Toivotan lukijoille rauhallista Joulunaikaa turvallista Vuodenvaihdetta!

Tikkakosken Koulutuspaikan vanhempi koulutuspäällikkö Riku Tenhunen.

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTUSSÄÄTIÖN ESITELMÄTILAISUUS

PUOLUSTUSMINISTERI JUSSI NIINISTÖ

esitelmöi maanpuolustuksen ajankohtaisista aiheista Jyväskylän Yliopiston juhlasalissa
torstaina 8. helmikuuta 2018

klo 18.00 alkaen.

Tilaisuuden järjestää Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö yhdessä Jyväskylän Yliopiston kanssa.

Tilaisuus on avoin yleisötilaisuus, tervetuloa!

Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö rs

Keski-Suomen aluetoimiston uusi päällikkö 1.2.2018

Everstiluutnantti
Teijo Oksanen

Tervetuloa Keski-Suomeen!

Tikkakoskella palkittiin

Rautainen ansiomitali Aki Imppola (vas.), Kimmo Kaipia, Jouni Hilksa (Ilmapuolustuspiiri) ja Pertti Anttinen. Hopeinen ansiomitali Ulla Kautto Leijo Catering Luonetti.

MPK palkitsi 14.12.2017 Helsingissä

Erkki Karvinen MPK:n kultainen ansiomitali

Erkki Karvinen vastaanottama huomionosoitus on ensimmäinen Tikkakoskella.

Kuva: Ville Grah

Panu Moilanen MPK:n Vuoden 2017 kouluttaja

”Hän on toiminnallaan edistänyt MPK:n cyberkoulutusta valtakunnallisesti ja on aina ollut valmis pyydettyään toimimaan kouluttajana missä päin valtakuntaa tahansa.”

Puolustusvoimat lisää resuresursseja vapaaehtoiseen maanpuolustuskoulutukseen

Puolustusvoimat ja Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) allekirjoittivat sopimuksen tilattavasta sotilaallisesta koulutuksesta vuodelle 2018. Puolustusvoimat nosti tilaussopimuksen arvoa 30 prosentilla (300 000 euroa) vuoteen 2017 verrattuna. Uuden sopimuksen arvo on 1,3 miljoonaa euroa.

Nyt allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Puolustusvoimat tilaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä sotilaallista koulutusta yli 10 000:lle sodan ajan joukkoihinsa kuuluville reserviläisille.

Puolustusvoimat pitää tärkeänä että vapaaehtoiseen kouluttautumiseen lisätään resursseja ja sitä kautta yhä useampi reserviläinen pääsee ylläpitämään ja kehittämään sotilaallisia taitojaan.

Tilattava koulutus kohdennetaan pääasiantoisesti paikallis- ja tukikohtajoukkojen koulutukseen.

Sopimuksen allekirjoittivat Pääesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti Timo Kivinen ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja Tapio Peltomäki.

(Pv:n verkkosivu 12.12.2017)

Kesäretki suunnataan Äänisen rannikolle

Voznesenen rantamaisemaa kesällä 2009. Venetäilä on runsaasti, koska Äänisen kala-apajat houkuttelevat.

Reserviipiirin perinteinen kesäretki suuntautuu tällä kertaa jälleen Petroskoin, Äänisen länsirannan ja Aunuksen maisemiin. Myös Laatokan pohjoispuoli ja Sortavala ovat ohjelmassa. Retkien ajankohdaksi on kaavailtu kesäkuusta viikkoa 23 lähtöpäivän ollessa tiistai 5.6.

Ensimmäisenä päivänä matkataan rajalle Värtsilään ja siitä edelleen reittiä Käsnäselkä (vanha raja)-Kolatselkä-Vieljärvi-Prääsä tavoitteena yöpymispaikka Petroskoi. Jo menomatka sisältää lukuisia sotahistoriallisia kohteita.

Keskiviikkona 6.6. matka jatkuu Petroskoista Äänisen länsirannan tietä Voznesenen eli Syvärinniskaan. Matkalla silmäilläään sodasta säilynyttä karjalaista rakennusarkkitehtuuria, poiketaan Äänisen rannassa sekä nähdään paikkoja, joista käsin päämajan tiedustelijat hiihtivät talvisin Äänisen yli Vytegraan ja Maarian kanavalle tehtävään raportoida sotajoukkojen sijoittumisesta ja liikenteestä. Syväri ylitetään Voznesenesa ja ajellaan Podporozen ja Lotinanpellon kautta Karjalan pyhimyksen Aleksanteri Syväriläisen luostarille. Hyvin entisöityyn luostariin tutustutaan ja yötä nukutaan viereisessä hotellissa.

7.6. jatketaan Syväriltä kohti Aunusta ja Nurmoilaa, joka jatkosodan aikaan oli lentokenttineen merkittävä tukikohta. Matkalla kohti Laatokkaa ohitamme PSS-aseaman (Pisi-Saarimäki-Sammatus) ja jatkamme Jandeba-joen yli kohti Tuulosta, Viteleä, ja edelleen Salmin ja Pitkarannan ohitse Lemetin mottimaisemiin. Yöpyminen on Sortavalassa ja toivomusten mukaan tutustumme myös kaupunkiin, joka säilyi sodassa vähin vaurioin.

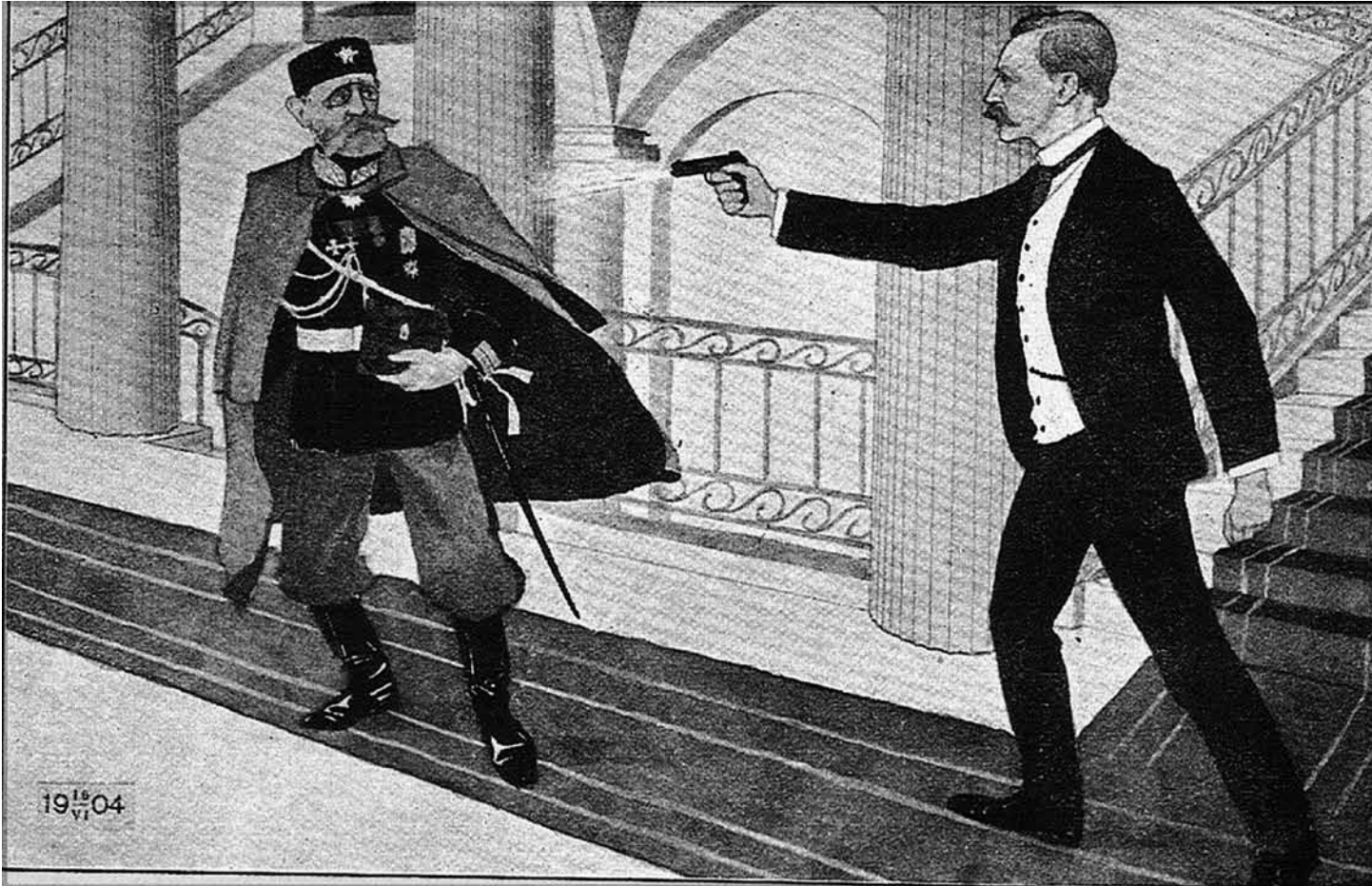
Viimeisenä matkapäivänä 8.6. jätämme Sortavalan ja suuntaamme kohti rajaa ja kotimaata. Keski-Suomessa ollaan joskus illansuussa.

Tarkempi ohjelma, aikataulut ja ilmoittautuminen ovat Keski-Suomen Maanpuolustajan tulevan vuoden ensimmäisessä numerossa sekä piirin nettisivuilla asioiden täsmennytyä.

*Teksti ja kuva:
Pertti Rahikainen,
Veteraani- ja perinnetoimikunta*

Surmia Suomen puolesta

Aktivismi ensimmäisellä sortokaudella

Eugen Schauman ampuu kenraalikuvernööri Bobrikovin 16.6.1904. (Tuntemattoman henkilön piirros. Wikipedia)

Syyskuuisena yönä 1905 räjähti Helsingissä Eerikinkadun poliisi-aseman edessä pommii. Kolmesataa ikkunaa rikkoutui ja sirpaleiden virkaa tehneitä pellin palasia jäi seiniin töröttämään. Vakavilta henkilövahingoilta kuitenkin säästyttiin. Pommii-iskun suorittajana oli Verikoirat-ryhmittymä. Yksi sortokauden synnyttämän itsenäisyysaktivismin ilmentymistä.

Suomen erityisasema uhattuna

Suomi liitettiin osaksi Venäjää Suomen sodan jälkeisessä Haminan rauhassa 1809. Suomi sai kuitenkin erityisaseman ja autonomian. Keisari Aleksanteri I antoi vakuutuksen, jolla Suomen lait, uskonto ja erityisoikeudet pidettiin voimassa. Tässä ei ollut sikäli mitään erikoista, että eurooppalaiseen yksinvaltiuteen kuului tuolloin eri kansojen hallitseminen erilaisina.

Itsevaltiuden turvissa Suomessa alkoi kehittyä suomalaisuusliike, joka korosti Suomen kielen ja kulttuurin asemaa. Samalla alkoi ilmetä separatismia, jolla Suomi haluttiin irrottaa Venäjästä itsenäiseksi valtioksi. Suomi tavallaan kasvoi kohiti itsenäistä valtiota erityisasemansa ja itsevaltiuden suojissa.

Venäjällä alkoi kuitenkin kasvaa pelko siitä, että muut imperiumiin kuuluvat maat, eritoten Puola, alkaisivat käyttää Suomen asemaa hyväkseen ja vaatia samoja oikeuksia. Samalla Venäjän valtaapitävät alkoivat pelätä kansaansa ja sitä, että se alkaisi vaatia suomalaisten vapautta?

Sortokausi herättää aktivismin

Hyökkäykset Suomen erityisasemaa vastaan alkoivat 1880-luvulla. Santarmilaitos tuotiin Suomeen

1889 ja seuraavana vuonna pyrittiin Suomen ja Venäjän postilaitosten yhdenmukaistamiseen. Varsinaisen sortokausi alkoi keisari Nikolai II:n 15 helmikuuta 1899 antamalla Helmikuun manifestilla, joka koettiin Suomessa pyrkimykseksi syrjäyttää maan oma perustuslaki.

Manifesti sai myös aikaan suomalaisuusliikkeen jakautumisen myöntyväisyyksielisiin ja niihin, joiden mielestä olisi ryhdyttävä kovempaan vastarintaan. Syyskuussa 1901 perustivat perustuslailliset aktivistit Helsingissä Kagaali-nimisen passiivisen vastarinnan järjestön, joka sai seuraavana vuonna rinnalleen Naiskagaalin. Kagaaliin kuului suuri määrä tuon ajan poliittisia vaikuttajia. Suomen asevelvollisuuslain uudistamisen yhteydessä 1901 suomalaiset joukko-osastot Suomen kaartia lukuun ottamatta lakkautettiin ja suomalaiset velvoitettiin osallistumaan Venäjän armeijaan. Kagaali organisoisi ns. kutsuntalakot.

Suomalaisten vastustus venäläistämistoimia kohtaan huomattiin ja kenraalikuvernööri Bobrikoville myönnettiin diktaattorin valtuudet keuhalla 1903. Suomessa oli samaan aikaan alkanut nousta ryhmittymiä ja henkilöitä, joilla oli halua suoraan toimintaan. Marraskuussa 1904 Suomeen perustettiin Suomen aktiivinen vastustuspuolue, jonka perustajana ja johtajana toimi toimittaja Konni Zilliacus. Puolueelle perustettiin myös erillinen taistelujärjestö.

Suuri osa suunnitelluista atenteista jäi suunnitelmien asteenle. Pommii-iskuissa tuhoja pienensi ammattitaidon ja voimakkaiden räjähteiden puute.

Murhia

Luonnollinen kohde murhasuunnitelmille oli kenraalikuvernööri Bobrikov. Surmaa suunnitteli use-

ampikin taho, mutta lopulta sen toteutti Eugen Schauman. Schauman oli virkamies ja siten nähnyt läheltä venäläistämistoimet. Torstaina 16. kesäkuuta 1904 Schauman ampui senaatintalon portaikossa kolme laukausta, joista ensimmäinen kimposi Bobrikovin univormun napista ja toinen kunniamerkistä. Kolmas laukaus osui vyön solkeen murskaen sen. Luodin ja soljen kappaleet tunkeutuivat Bobrikovin vatsaan. Tämän jälkeen Schauman ampui kaksi laukausta omaan sydämeensä.

Bobrikov kiidätettiin Kirurgi-seen sairaalaan, jossa hän kuoli seuraavana yönä. Schaumanin päätös ampu Bobrikov oli pitkälti hänen henkilökohtainen ratkaisunsa. Ratkaisuun vaikuttivat myös Schaumanin henkilökohtaiset tragediat. Eritoten pitkän parisuhteen kariutuminen sekä kuuroutuminen, jonka vuoksi hän joutui jättämään työnsä virkamiehenä. Hänellä ei ollut tekohetkellä paljonkaan hävitävää. Sen sijaan murhalla hän lunastaisi paikkansa historiassa. Bobrikovin murha otettiin vastaan osin jopa riemulla, Jotkut jopa uskalsivat liputtaa tapauksen kunniaksi. Schaumanista tuli monien silmissä sankari ja kuolematon.

Lennart Hohental oli aikonut hankin surmata Bobrikovin. Kuultuaan Schaumanilta tämän suunnitelmista, uudeksi kohteeksi valikoitui prokuraattori Eliel Soisalon-Soininen. Prokuraattorin virka oli tuolloin epäkiitollinen. Hän toimi kenraalikuvernöörin jälkeen maan korkeimpana hallinnon valvojana. Sortokausien aikana prokuraattori joutui vihattuun asemaan, vaikka todellisuudessa hänen toimintamahdollisuustensa olivat hyvin rajatut.

Helmikuun 6. päivä 1905 Hohental meni Soisalon-Soinisen asuntoon asepuvussa esittäytyen oven avanneelle santarmille pietarilaiseksi kaartinluutnantiksi. Hä-

net ohjattiin työhuoneeseen. Soisalon-Soinisen tultua huoneeseen hän ampui kahdeksan laukausta, joista kaksi osui Soisalon-Soinista rintaan ja vatsaan surmaten tämän. Seurasi laukaustenvaihto Hohentalin ja santarmien välillä. Tähän liittyi vielä Soisalon-Soinisen poika, jota Hohental ampui jalkaan. Hohental itse sai pari melko vaarallista osumaa ja vietiin vartioituna sairaalaan.

Verikoirat

Suomessa syntyi 1900-luvun alussa useita koululaisten ja opiskelijoiden itsenäisyysaktivistiryhmiä. Viipurissa oli Veljesliitto, Vaasassa Meri ja Maa ja Porissa Triumviirit. Suurimmalla osalla ryhmistä aktivismi jäi lähinnä puheiden tasolle. Yksi aktivismin teoiksi vienyt ryhmittymä oli Helsingissä toiminut Verikoirat.

Vänrikki Stoolin tarinat ja erityisesti Wilhelm von Schwerinin kohtalo alkoi kiehtoa muutamaa Helsingin suomalaisen reaaliyhteisön oppilasta. Ryhmä alkoi kokoontua Isänmaaksi nimeämällä joutomaalla Kallion ja Pasilan välisessä. Aluksi Isänmaata puolustettiin lähinnä lumipalloilla, mutta vähitellen asiat saivat vakavampia piirteitä. Kymenkurta nuorta käsitteänee ryhmän johtajaksi kohosi Arvi Nikolainen.

Alkuun toiminta oli lähinnä kepposteluja, kuten keisari Nikolai II:n kuvan tuhoaminen koulun seinältä. Kagaali ja muut väkivaltaa kaihtaneet maanalaiset järjestöt käyttivät isänmaalaisia ja muita vastaavia järjestöjä juoksupoikinaan lentolehtisten, salaisten viestien ja muun vastaavan materiaalin levityksessä. Keppostelu ja juoksupoikana toimiminen ei kuitenkaan riittänyt toimintaa janoavalle Nikolaiselle. Vaikka Kagaali olikin profiloitunut väkivallattomaksi passiivisen vas-

tarinnan ryhmittymäksi, se ilmeisesti kuitenkin hyväksyi ja valtuutti suoran toiminnan.

Ensimmäiseksi kohteeksi valittiin, kukas muu, kuin kenraalikuvernööri Bobrikov. Tämä oli tarkoitus surmata pommilla Uspenskin katedraalissa. Kohdetta tiedusteltiin ja tekoa suunniteltiin, kunnes Nikolainen ilmoitti saavansa käsiaseita. Päätettiin siis käyttää niitä. Suunnitelma jäi toteuttamatta Schaumanin ehtiessä ensin.

Tuolloin Isänmaaliksi itseään kutsunut ryhmä alkoi aseistautua ja etsiä kumppaneita. 1905 muotoutui Verikoirat-ryhmittymä, joka aloitti väkivallanteot. Ensimmäinen uhri oli 20-vuotias viilari Arvo Virtanen, jota epäiltiin venäläisten kätyriksi. Virtanen tapettiin 20.4. ampuamalla, joskin tyyli oli enemmän teloitus kuin salamurha. Ansaan houkuteltu Virtanen näki ampujansa ja ehti anella armoa.

19.7. oli pommii-iskun vuoro. Ruudista ja sardiinipurkista kootun pommien oli tarkoitus surmata salaneuvos Vladimir Deutrich, mutta tämä loukkaantui vain lievästi jalkaan. 20.8. Verikoirat ampuivat suomalaisen konstaapeli Johan Forsténin Kaivopuistossa. On luultavaa, että teko oli virhe ja kohteena olisi kuulunut olla eräs ”tunnettu ryssän kätyri”. 2.9. oli vuorossa santarmiliupseeri Mark Denisuk, jota ammuttiin Kansakoulunkadulla. Denisuk haavoittui ja pyrki ampujien perään näitä tavoittamatta. Vaikkei haavoittunut Denisuk kuoli noin vuoden kuluttua.

Pari päivää myöhemmin oli Eerikinkadun pommii-iskun vuoro. Eikä poliisi-aseman pommittaminen sujunut ongelmitta. Koska ajastinta ei kukaan osannut rakentaa, päätettiin pommii räjäyttää syytyslängällä. Ryhmä ehti raapia puoli askia tikkuja, ennen kuin huomattiin, että lanka syttyy vain hehkuttamalla sitä palavalla sikarilla. Sikaria ei sentään tarvinnut pummata, sillä tarvittava ptkä löytyi yhden pommimiehen taskusta.

Syyskuun 1905 lopulla aktivistit kuivat tsari Nikolai II:n saapuvan metsästysretkelle Koiviston saareen Kannakselle. Tsarin surmaamista ehdotettiin Verikoirille, joista neljä Nikolaisen johdolla lähtikin Kannakselle ilman sen kummempaa suunnitelmaa teon toteuttamiseksi. Saalis oli kuitenkin livistänyt.

Viimeinen veriteko

Verikoirien viimeiseksi veriteoksi jäi venäläisen konstaapelin Nikolai Mitrofanovin ampuminen Puna-vuorossa aamuyöllä 3. lokakuuta. Sen jälkeen kyllä avustettiin Lennart Hohentalia pakenemaan vankeilasta ja tyhjennettiin dynamiittikellari Hämeenlinnassa. Suurlakko jätti alleen salamyhkäisen ryhmän tekot. Kansan varauksetonta hyväksyntää veriteot eivät missään vaiheessa saaneet.

Verikoirien teot painuivat pian unholaan. Yksikään niihin osallistunut ei maksanut niistä hengellään. He pysyivät haavoittumattomina, joten heistä ei tullut kuolemattomia. Kun Arvi Nikolainen jätti isänmaan pettyneenä, päihtyneenä ja masentuneena, hän totesi: ”Kukas tässä nyt on jotakin aikaan saanut? ... Eugen Schauman, niin, mutta ei kukaan muu!”

Työläisaktivismi

Myös suomalainen työväenliike aloitti vastarinnan venäläistämistoimia vastaan. Toimintaa oli aloitettu Kagaalin alaisuudessa jo sortokauden ensimmäisinä vuosina. Varsinaisesti toiminta itsenäistyi ja käynnistyi keuhalla 1904, kun Helsinkiin perustettiin maanalainen työläisaktivistien järjestö Matti Turkian aloitteesta. Työläisaktivistit tekivät yhteistyötä porvarillisen aktivistien kanssa. Työläisaktivistien ryhmiä oli ympäri Suomen ainakin 50. Aseistuksena ryhmät hankkivat perustuslaillisilta aktivisteilta.

Työläisaktivistien väkivallanteot tapahtuivat pääosin vuonna 1905. Maaliskuussa yritti Matti Reinikka ampu Viipurin läänin kuvernööri Nikolai Mjasojedovin. Heinäkuussa Kalle Procopé ampui santarmiupseeri Vladimir Kramenkon. Procopé väitti kuulusteluissa toimineensa yksin ja hetken mieli-johteesta, mutta murhan on vahvasti epäilty tapahtuneen aktivistien myötävaikutuksesta.

Työläisaktivistien toiminta alkoi hiipua vuoden 1905 suurlakon ja sortokauden päättymisen jälkeen. Väkiältä ei kuitenkaan loppunut. Helmikuussa 1906 ryhmä latvialaisia bolševikkeja ryösti Venäjän valtionpankin Helsingin konttorin aktivisti K.E. Primus-Nymanin avustamana. Myös Verikoirat olivat olleet mukana valmisteluissa. Tämän ryöstön jälkinäytöksissä sai surmansa kuusi ihmistä ja se viimeistään vei kansan tuen aktivistilta.

1906 olleen Viaporin kapinan yhteydessä nähtiin Hakaniemen mellakka, jossa punakaartin ja ylioppilaiden suojeluskartan välisessä tulitistelussa sai surmansa yhdeksän ihmistä. Tapahtumat saivat perustuslaillisten ja työväen aktivistien tiet erkanemaan ja senaatin määräsi molemmat kaartit lakkautettaviksi. Vielä vuonna 1907 tapahtui Viipurissa ja Kuopiossa ryöstöjä ja murhakin työläisaktivistien toimesta.

Sortokauden päättymien

Vaikka aktivistit eivät olleet yhtenäisen ryhmittymä, heillä oli yhtenäinen päämäärä. Sen saavuttamisen keinoista oli tosin erimielisyyttä. Keskeisenä tavoitteena lienee ollut haave itsenäisyydestä. Kuinka paljon aktivistien veriteot sitten vaikuttivat Suomen asemaan? Niin kauan, kuin niillä oli kansan tuki, ne pitivät yllä taistelutahtoa. Suurin asioihin vaikuttanut tapahtuma sattui kuitenkin kaukana toisella puolella maapalloa.

Venäjän vuoden 1905 tappio sodassa Japania vastaan johti vallankumoukseen. Suomessa alkoi suurlakko, jossa vaadittiin laillisuuden palauttamista. Nikolai II antoi marraskuussa 1905 marraskuun manifestin, jossa kumottiin huhtikuun manifesti ja tunnustettiin Suomen lailliset olot. Ensimmäinen sortokausi päättyi.

Teksti: Heikki Rahikainen
Kuva: Wikipedia

Svinhufvud itsenäisyyden tekijänä

Suomen valtiollisen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna on muisteltu ja nostettu esille sadan vuoden takaisia tapahtumia, itsenäisyyden tekijöitä ja vaiheita. Tämä on ollut merkityksellistä, koska kansakunnan identiteettiä, omakuva, rakentuu ennen kaikkea sen omien vaiheiden tuntemuksesta. Meidän kaikkien erityinen tehtävä on pitää jatkossakin huolta siitä, että tunnemme oman historiamme ja osaamme välittää sen uskotavasti ja läpinäkyvästi seuraaville sukupolville.

Professori Martti Häikiö nosti Tammissunnuntain killan tammissunnuntain kansalaisjuhlassa 29.1.2017 itsenäisyytemme yhdeksi päätekijäksi perustellusti Pehr Evind Svinhufvudin, Suomen oikeustaistelun näkyvimmän hahmon. Häikiön sanoin: ”Svinhufvudia voidaan pitää - muita väheksymättä – merkittävimpana itsenäisyysmiehenä”.

Kansanedustajaksi 1907

Svinhufvudin poliittinen ura oli alkanut jo sukunsa edustajana säätyvaltiopäivillä 1894, ja kun Suomi sai oman eduskunnan 1907, alkoi hänen uransa kansanedustajana nuorsuomalaisen puolueen edustajana. Hänellä oli tällöin takanaan myös pitkä lakimiesura Turun hovioikeudessa, lainvalmistelukunnassa ja asianajajana. Svinhufvud toimi maailman demokraattisimman kansanedustuslaitoksen, Suomen eduskunnan, ensimmäisenä puheenjohtajana 1907-13.

Siperiaan 1914

Svinhufvud nousi yhtenä väkevimmistä oikeustaistelijoina vastustamaan Suomen venäläistämistä toisella sortokaudella. Hänellä oli vahva usko Suomen kansaan, lakiin ja oikeuteen, mutta hän joutui maksamaan siitä kovan hinnan: hänet erotettiin kahdesti tuomarin-viroistaan. Svinhufvud oli karko-

tettuna Siperiassa 1914-17 sen jälkeen kun hänet oli vangittu kesken Luumäen kärkeäistunnon. Hänet oli kuljetettu Viipurin kautta Pietariin, ja sieltä edelleen Uralin taakse Siperiaan, Kolyvanin kaupunkiin.

Eduskuntaan uudestaan

Svinhufvud ei saanut käydä kotonaan Luumäellä mutta se ei estänyt hänen valintaansa eduskuntaan maaliskuun 1916 vaaleissa. Tapauksista voidaan pitää suurena luottamuksen osoituksena, sillä hän ei pystynyt ymmärrettävästi käymään lainkaan vaalitaistelua: ei pitämään yhtäkään vaalipuhetta, ei julkaisemaan ainuttakaan lehtikirjoitusta eikä esiintymään ensimmäisessä kään vaalitulaisuudessa. Svinhufvud ei ollut rangaistusvanki vaan karkotettu. Se tarkoitti että hän sai asua omalla kustannuksellaan vuokraamassaan talossa yhdessä puolisonsa Ellenin kanssa, mutta hän ei saanut puhua politiikkaa eikä poistua paikkakunnalta ilman poliisin lupaa.

Pääministeriksi ja valtionhoitajaksi

Kun ovi Suomen itsenäistymiseen alkoi raottua Venäjän keisarivallan romahdettua Venäjällä maaliskuussa 1917, Svinhufvud oli valmis antamaan oman panoksensa tavoitteen, Suomen itsenäisyyden, saavuttamiseksi. Palattuaan Suomeen huhtikuussa 1917 hänet nimitettiin senaatin prokuraattoriksi (nyk. oikeuskansleri), ja puolen vuoden kuluttua hänestä tuli senaatin (hallituksen) puheenjohtaja eli pääministeri. Hänen johdolla Suomi julistautui itsenäiseksi ja hankki itsenäisyyden tunnustukset, ensimmäisenä Leninin johtamalta Venäjältä. Vapaussotana alkaneen mutta traagiseksi sisällissodaksi kääntyneiden väkivaltaisuuksien jälkeen Svinhufvudista tuli touku-kuussa 1918 itsenäisen Suomen ensimmäinen oma valtionpäämies, korkeimman vallan haltija eli valtionhoitaja.

Teksti: Jorma Lempinen

Kuva: SA-kuva

Viipurissa 31.7.1943 ammunnan SM-kilpailujen avajaisissa. Kenraalimajuri Unio Sarlin (vas.), Pehr Evind Svinhufvud ja kenraaliluutnantti Hugo Österman.

Jääkärimerkkejä hautakiviin Keski-Suomessa

Jääkäri Kalle Sutisen hautakivi Keuruulla.

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry:n Keski-Suomen osasto on kiinnittänyt kaikkiaan viisi jääkärihautamerkkiä maakuntaan haudattujen jääkärien hautakiviin.

Osasto järjesti loppusyksyllä hautamerkkien julkistamistilaisuudet Keuruulla, Säynätsalossa ja Laukaassa. Jo aiemmin, Keski-Suomen maanpuolustusjuhlan yhteydessä elokuussa järjestettiin

Karstulassa vapaussodassa katu-neiden jääkäriluutnantti Yrjö Vesamaan ja jääkäriaraväpeli Albanus Korhosen yhteisen hautamerkin paljastustilaisuus.

Keuruu

Keuruulla julkistettiin 29.10. jääkäri Kalle Sutisen hautamuistomerkki, johon on kiinnitetty jääkärimerkki. Sutinen oli ainoa maakuntaan haudattu jääkäri, jonka haudalla ei ollut hautakiveä. Keuruulla juhlittiin samalla Pihlajavedellä syntyneen Jääkärimarssin sanoittajan, jääkärieversti Heikki Nurmion syntymän 130-vuotisjuhlaa. Hänen muistolaattansa on hänen syntymäkotinsa, Pihlajaveden vanhan pappilan seinässä.

Säynätsalo ja Laukaa

Säynätsalossa laskettiin 12.11. seppelä jääkäriaraväpeli Tuomas Hanikan haudalle. Jääkärimerkki oli kiinnitetty hautakiveen jo heinäkuussa. Laukaassa laskettiin 19.11. seppelä Vapaussodan sankarimuistomerille, johon oli kiinnitetty jääkärihautamerkki Hannes Riipiselle. Lisäksi kiveen kaiverrettiin hänen sotilasarvonsa, jääkäriaraväpeli.

Nämä kolme tilaisuutta järjestettiin yhteistyössä paikallisen seurakunnan kanssa jumalanpalveluksen jälkeen. Martti Porvali piti tilaisuuksissa esitelmän jääkäri-liikkeestä ja kertoi jääkärimerkkin hautakiveensä saaneen jääkärin tarinan.

Jo heinäkuussa kiinnitettiin merkit jyväsyläläisten jääkäriaraväpeli Kalle Sandbergin ja Matias Hellisen hautakiviin. Osaston tavoitteena on järjestää näiden hautamerkkien julkistamistilaisuudet vuoden 2018 aikana.

Kaikkiaan Keski-Suomesta lähti jääkärikoulutukseen 84 nuorta miestä. Heistä syntyperäisiä keski-suomalaisia oli 59. Maakuntaan on haudattu 44 jääkäriä, joista 11 kaatui vapaussodassa.

Teksti: Matti Hyvärinen
Kuvat: Juha Hyvärinen

Martti Porvali laski seppelleen Tuomas Hanikan haudalle Säynätsalossa. Mukana myös Markku Louekari (vas.), Hannu Mäksälä ja Säynätsalon alueseudrakunnan aluekappalainen Osmo Väättäinen. Osaston lippua kantoi majuri Olli-Pekka Honkonen.

KEVÄTKOKOUSKUTSU

Jyväskylän Seudun Reserviläiset ry:n

kevätkokous

Palvelutalo Telkänpesässä, Telkantie 2,

tiistaina 30.1.2018 klo 18.00

Tervetuloa!

Rauhallista ja kotoista joulua!

toivottaa YIT Asuntomyynti

ÄIJÄLÄNRANTA Jyväskylän Kalevanpoika

Kerrostalo | Äijälänrannantie 32
Ennakkomarkkinoinnissa.
Tutustu: yit.fi/kalevanpoika
Äijälänrannan hienoihin järvi-
maisemiin on tulossa uusia

maisemakoteja. Alustavat
asuntokoot 30,5–116 m².
Nopeimmille tarjolla ylimmän
13. kerroksen koteja!

Esim. 1 h+kt+alk, 32 m², mh. 36 300 €,
vh. 121 000 € ja 3 h+kt+s, 67,5 m²,
mh. 69 600 €, vh. 232 000 €

MANNISENMÄKI Jyväskylän Savenvalaja

Kerrostalo | Saarijärventie 44
Ennakkomarkkinoinnissa.
Tutustu: yit.fi/savenvalaja

Lisää viihtyisiä kerrostalo-
koteja Mannisenmäkeen!

Osasta Jyväskylän Saven-
valajan ylempien kerroksien
koteja on järvinäköalat.
Alustavat asuntokoot 27–67 m².

Esim. 1 h+kt+alk, 39 m², mh. 37 200 €,
vh. 124 000 € ja 3 h+k+s, 61 m²,
mh. 51 300 €, vh. 171 000 €

YIT Asuntomyynti, Kuormaajantie 7, Jyväskylä, palvelemme ma–pe klo 8–16, Minna Rahkonen p. 050 390 1935 ja Mia Hietala p. 050 539 3188, facebook.com/YitKotiJyväskylä, instagram.com/yitkoti, yit.fi/asunnot

Juhlapäivä alkoi seppeleenlaskulla. Yhdistysten puheenjohtajat Hannu Kivi-Mannila ja Matti Kanko laskivat seppeleen sankariristille. Suomen lipulla Pekka Kajarinne, reserviupseerien lipulla Eero Lahti ja reserviläisten lippua kantoi Jouko Mantila.

Pääjuhlassa esiintyi Keuruun Naisvoimistelijoiden kilparyhmä Damoure. Esityksen nimi oli "Neljä millilitraa hassuttelua".

130 vuotta reserviläistoimintaa Keuruulla

Sunnuntaina 29.10. kokoonnuttiin viettämään Keurusseudun reserviupseerien ja reserviläisten yhteistä vuosijuhlaa. Päivä alkoi jumalanpalveluksen jälkeen suoritettuna seppeleenlaskulla sankarivainajien muistolle. Reserviupseereilla tuli täyteen 70 ja reserviläisillä 60 vuotta. Viikinhovissa järjestetyssä juhlassa esiintyivät kansalaisopiston puhallinorkesteri, Keuruun Serena -kuoro ja Keuruun Naisvoimistelijoiden Damourekilparyhmä. Keuruun kaupunki ja seurakunta toivat juhlaan omat tervehdyksensä. Reserviupseerien puheenjohtaja Matti Kanko avasi juhlan toivottamalla juhluvieraat tervetulleiksi.

En tiedä, mitä on olla reserviläinen!

Juhlapuhuja Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala pohdiskeli mitä on olla reserviläinen. – Itseläni on vain 10 päivän kokemus reserviläisyydestä varusmiespalveluksen jälkeen, josta on jäänyt mieleen vain ilmoittautumisvelvollisuus Kokkolan sotilaspiirin esikunnassa, muisteli Kentala. – En tiedä itse, mitä on olla reservissä ja reserviläinen. Sen minkä tiedän, on käsitykseni tämän päivän reserviläisestä. Meillä on maailman paras kynnysajajärjestelmä – yleinen asevelvollisuus. Se nojaa korkeasti koulutettuun, osaavaan ja maanpuolustustahtoiseen reserviin. Reserviläiset ovat omistautuneet tehtäväänsä ja sitoutuneet puolustamaan tätä maata, kertoi Kentala

viime vuosien kokemuksiin kertausharjoituksista.

Veteraanien perintö ja sen siirtäminen nuoremmille oli juhlapuheen vahvana teemana. Asian tärkeys on suuri ja sen merkitys kasvaa koko ajan. Veteraanisukupolvi on rakentanut meille hyvän maan. – Voisiko veteraanien tekemän työn merkityksen tiedostaminen olla lähivuosina kansakuntaamme enemmän yhdistävä tekijä, pohdiskeli Kentala.

Yhteiskunnan turvallisuus puhuttaa. Maailma ympärillämme on jälleen kerran muuttumassa niin, että koemme pienuutta hallita tätä muutosta. Pelko tulevaisuudesta voi tulla ajatuksiin voimakkaana. Suomen turvallisuus on meidän kaikkien kansalaisten yhteinen asia. – Ei ole väärin tuntee huolta, mutta samalla on syytä muistaa, että Suomeen ei kohdistu minkäänlaista sotilaallista uhkaa. Meidän puolustuksemme on rakennettu yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden käsitteen alle ja meille jokaiselle on siellä tehtävä. Me tavalliset ihmiset olemme parhaita turvallisuutemme tekijöitä, päätti Kentala puheensa.

Yhdistysten historian lehdiltä poimittua

Keurusseudun reserviupseerit ry

Kerhon perustamisajatuksen isänä asiakirjoissa mainitaan paikka-

Juhlassa palkittiin Reserviupseeriliiton hopeisella ansiomitalilla Markku Ritola (kesk.), pronssiset ansiomitalit luovutettiin Hermani Kivi-Mannilalle (vas.) ja Jussi Arkkilalle.

kunnalle muuttanut ja jo muualla reserviupseeritoimintaan osallistunut luutnantti Niilo Patronen. Yhdessä Kalettoman Pioneerivarikon upseerien, kapteeni Toivo Kokkolan ja luutnantti Reino Haapion kanssa Patronen muodosti toimikunnan, joka pohjusti paikallisen reserviupseerikerhon perustamista.

Perustava kokous pidettiin Keuruun Kansallispiirillä kesäkuun 15. päivänä 1947. Paikalla oli kokoonkutsujien lisäksi yhdeksän reserviupseeria. Lisäksi 14 muuta upseeria oli joko puhelimitse tai kirjeellä ilmoittautunut kerhon jäseniksi. Kokous päätti yksimielisesti perustaa Keuruun Seudun Reserviupseerikerhon, jonka toimintalueena oli Keuruu sekä lähipitäjät Multia ja Pihlajavesi.

Ensimmäiseen johtokuntaan tulivat valituiksi puheenjohtajana Martti E. Haapamäki, varapuheenjohtajana Reino Haapio, sihteerinä Toivo A. Kokkola, taloudenhoitajana Niilo Patronen, jäsenenä Yrjö Kettunen ja Roope Ampiala sekä varajäsenenä Hugo Puusaari ja Olavi Hakola.

Kerhon ensimmäinen vuosikokous oli helmikuussa 1948. Vuosikokouksen ohjelma koostui hiihdosta, saunomisesta, päivällisestä, varsinaisesta vuosikokouksesta sekä kerhoillasta. Tällainen klo 12 tienoilla alkanut koko päivän kestänyt vuosikokous muodostui alkuaikoina traditioksi. Kokoukset venyivät todennäköisesti varsin pitkiksi, koska kokouksissa oli maininta, että mahdolliset huonevarauk-

set kannattaa tehdä Matkustajakoti Seiposta.

Keuruun Seudun reserviläiset ry

Maaliskuun 13. päivänä 1957 kokoonnuttiin Keuruulla matkustajakoti Seipon tiloihin väpö Otto Koskelan kutsumana 17 Keurusseudun reservin aliupseeria perustamaan omaa yhdistystä. Keurusseudun Reserviupseerikerho oli perustettu kymmenen vuotta aikaisemmin. Joukko paikkakunnan reservin aliupseereita oli toiminut reserviupseerikerhon kannattajajäseninä. Halu toimia aktiivisemmin maanpuolustustahdon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi sekä henkisen ja fyysisen valmiuden vaaliminen kannustivat oman yhdistyksen perustamiseen.

Keuruun Seudun Reservialiupseerit ry:n perustavassa kokouksessa yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin kers Armas Pärssinen ja sihteeriksi väpö Otto Koskela. Muut johtokunnan jäsenet olivat väpö Toivo Mäkinen, väpö Onni Koppinen, ylik Toivo Kaijanranta, ylik Esko Kotiranta, ylik Heikki Pykälämäki, kers Arvo Kalliomäki sekä alik Leo Raita-aho, alik Eino Hytönen ja alik Esko Vierto. Perustamisvuonna yhdistykseen liittyi 24 reservin aliupseeria. Koska tällöin Keski-Suomessa ei ollut piiriorganisaatiota, tukeuduttiin jo kokemusta omaavan Keurusseudun Reserviupseerikerhon toimintamutuihin. Yhdessä kuukausittain pidetyt kerhoillat esitelmineen, polkuretket, pikkujoulut ja vapun

vastaanottajaiset olivat alkuvuosien tilastojen kerrontaa. Nykyisen nimensä yhdistys otti käyttöön vuonna 1997 tehdyn sääntömuutoksen myötä.

Kiitokset lopuksi

Keuruun Seudun reserviläiset ry:n puheenjohtaja Hannu Kivi-Mannila lausui kiitokset vuosien aikana mukana olleille yhteistyökumppaneille ja juhlaan osallistuneille. Keuruulla järjestöt ovat vuosien saatossa oppineet yhteistoiminnan merkityksen. Tässä toiminnassa ovat kiinteästi olleet mukana myös maanpuolustusnaiset ja sotilaskotisisaret. Hän korosti veteraanityössä tulevien vuosien haastetta perinnetoiminnasta, mikä vielä hakee muotoaan. Vapaaehtoisen maanpuolustustyön rakenteita ollaan uudistamassa. – Meitä reserviläisiä kiinnostaa paikallisjoukkojen ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen rooli ja tehtävät tulevaisuudessa. Yhdistystemme nykyinen jäsenistö on jo osittain mukana näissä tehtävissä joko sijoitettuna henkilöinä tai vapaaehtoisuuden pohjalta, totesi puheenjohtaja Hannu Kivi-Mannila lopuksi.

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Keski-Suomen aluetoimiston onnittelut toi evl Jukka Kentala.

Paula Peltola (vas.), Irma Kajarinne ja Elina Tuori-Lahti toivat maanpuolustusnaisten ja sotilaskotiyhdistyksen onnittelut.

Haapamäen veljesyhdistyksiä edustivat Paavo Haapamäki (vas.), Timo Kaijanmäki ja Veikko Leppälä.

**Vapon ja 100-vuotiaan Suomen tarinat
liittyvät saumattomasti yhteen.
Suomen taistellessa itsenäisyydestään
Vapolla oli merkittävä rooli
Suomen huoltovarmuuden ylläpidossa.**

Sama yhteistyö jatkuu edelleen.

www.vapo.fi

JYU. Since 1863.

Hakuaika **14.-28.3.2018** **IT. Kaikkialla.**

Informaatioteknologia pitää maailman liikkeessä. Sitä on kaikkialla arjessamme läpinäkyvänä älykkyytenä, joka tarvitsee tekijänsä - ehkä juuri Sinut. Tiedekunnassamme voit opiskella pääaineena kognitiotiedettä, kyberturvallisuutta, tietojärjestelmätiedettä tai tietotekniikkaa. Lisämaustetta opintoihisi voit valita yliopistomme yli sadan oppiaineen tarjonnasta.

Voit hakea opiskelijaksemme ylioppilastutkinnon tai ammatillisen tutkinnon perusteella sekä suoraan maisterikoulutukseen alemman korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen. Meillä voit suorittaa kauppatieteiden ja filosofian maisterin tutkintoja sekä vastaavia kandidaatin tutkintoja. Voit suorittaa opintoja myös ilman tutkintotavoitetta avoimena yliopisto-opiskeluna ja täydennyskoulutuksena. Lisätietoja saat osoitteesta www.jyu.fi/it.

Hae opiskelijaksemme - ryhdy tulevaisuuden tekijäksi!

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
INFORMAATIOTEKNOLOGIAN TIEDEKUNTA

Elämässä varmaa on vain muutos.

Olemme jo yli 250 vuoden ajan turvanneet asiakkaidemme elämää. **Arjen haasteet nyt ja tulevaisuudessa vaativat kuitenkin enemmän kuin vakuuttamista.** Siksi me haluamme olla enemmän kuin vakuutusyhtiö.

Vuonna 2018 autamme suomalaisia turvaamaan myös talouttaan ja terveytään, ja siten autamme heitä turvaamaan elämänsä. **Siksi LähiTapiola on nyt elämänturvayhtiö.**

TUNTEMATON SOTILAS -elokuva kertoo merkittävästä kansakuntaamme ravistelleesta muutoksesta. Se auttaa ymmärtämään omaa historiaamme ja siirtämään tätä kulttuurista perimää uusille sukupolville Suomen täyttäessä 100 vuotta. Siksi olemme yksi elokuvan pääyhteistyökumppaneista.

Palveluntarjoajat: LähiTapiolan alueyhtiöt, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Varainhoito.

Puolustusvoimat
Keski-Suomen aluetoimisto

Perinteet

Yhteistyö

Iskuvoima

Panssariprikaati

Ohdanvahti saavutti maalin

Kimmo Sorkon sotakirja julkistettiin 11. marraskuuta

Kuokkalan kartanon talliteatteri täyttyi henkilöistä, jotka halusivat nähdä ja kuulla miten Jyväskylässä jatkosotaan perustetun Raskas Patteristo 27:n - Sillan patteriston - vaiheita kuvaava tietokirja on syntynyt. Julkistamistilaisuus toteutettiin kustantajan – Kauko Sorjosen säätiön – arvokkaassa miljöössä. Tilaisuuteen oli valmisteltu kaksi virallista puheenvuoroa. Ensimmäisen piti luonnollisesti tietokirjailija Kimmo Sorko itse ja kirjan sisällöstä varatuomari Martti Porvali piti mielenkiintoisen ja seikkaperäisen esitelmän.

Vahva aseistus ja Imatran sähköä Ohdan lohkolle

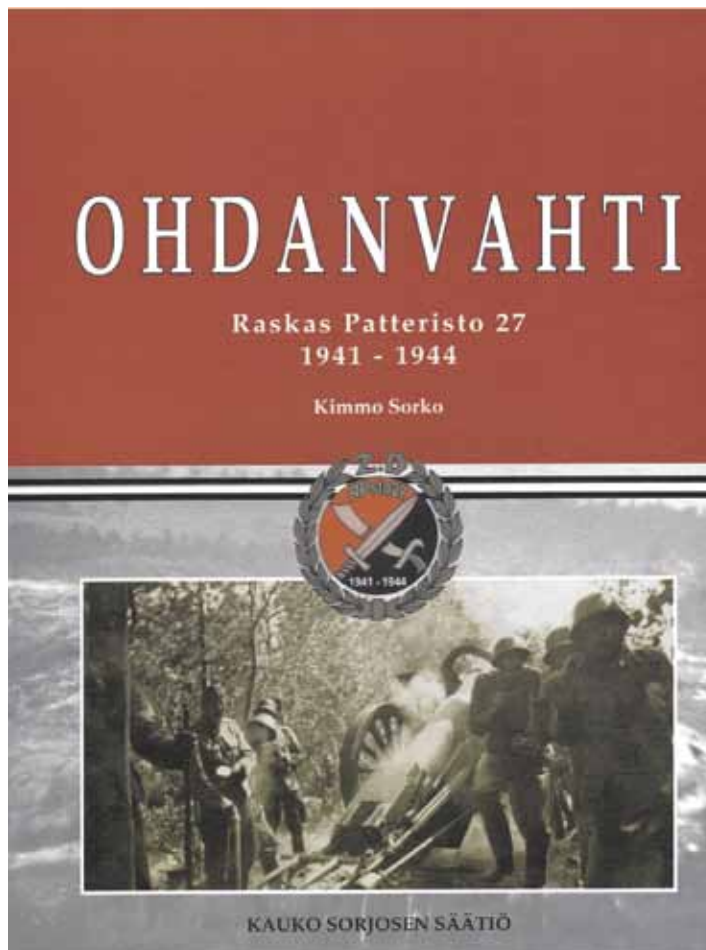
Tietokirjailija Kimmo Sorko kertoi, että Sillan patteristo oli yksi niistä harvoista jatkosodan joukkoja, jolla oli varsin voimakas aseistus. Raskas Patteristo 27:llä neljä 120 mm:n kanuunaa ja kahdeksan 155 mm:n haupitsia. Tulivoima oli valtava. Kanuunoiden kantama oli 12 km ja haupitsit pystyivät ampumaan 9 km:n etäisyydellä oleviin maaleihin.

Asemasodan aikana miehet olivat 2 ½ vuotta Ohdan loholla. Talvella oli pimeää, kuun valoa oli silloin tällöin ja kuitenkin säkkipimeälläkin piti pystyä liikkumaan. Polku-urat hankeen jonkun verran

helpottivat mm. vartiomiesten liikumista paikoilleen. Vuonna 1943 joulukuun mennessä saatiin vedettyä korsiuihin ja kanttiineihin sähkö. Miehet sanoivat, että Imatran sähkö vedettiin korsiuihin, kertoi Kimmo Sorko. Hän jatkoi: Sillan patteriston miehet olivat maastollisesti Neuvostoliiton puolella ja Lenin sanoi aikanaan, että sähköistämisen on neuvostomaan ensimmäisiä ja tärkeimpiä tehtäviä. Näin keskuomalaiset toteuttivat tätä ”tahtoa” Ohdan loholla jo silloin.

Patteriston toiminnan alkuvaiheita

Joukko perustettiin 18.6.1941 Jyväskylän normaalikoululla. Sen vahvuus oli 650 miestä, joista valtaosa oli Jyväskylältä ja sen ympäristöstä. Aseistus oli raskasta sitä vedettiin hevosilla, joita patteriston käyttöön otettiin 260. Patteriston komentajana aloitti majuri Tauno Siltanen. Siirtyminen sotatoimialueelle kohti alkoi Jyväskylän rautatieasemalta kesäkuun 20. päivän iltana ja 21. päivän aamuna. Rautatiekuljetus päättyi Silvolaan (= nykyinen Kerimäki), jossa lastit purettiin ja marssi kohti Saaren pitäjää alkoi. Oltiin muutaman kilometrin päässä Moskovan rauhan rajasta. Raskas Patteristo 27 tuli olemaan osa 2. Divisioonan tykistöä.

Divisioonan komentajana aloitti eversti Aarne Blick ja tykistökomentajan tehtävään tuli everstiluutnantti Bernhard Heimolainen. Ensimmäinen taistelu käytiin kesä-heinäkuun vaihteessa, jolloin 2. Divisioona ylitti rajan ja eteni mm. Tyrjän alueelle. Taisteluja käytiin reilun viikon ajan ennen kuin Karjalan Armeijan päähyökkäys Laatokan Karjalassa alkoi 10.7.1941.

Pääpiirteinen taistelujen tie

Heinä-elokuun vaihteessa 2. Divisioona aloitti hyökkäyksen tavoitteena Lahdenpohja. Sillan patteristo tuki tulellaan hyökkäyksen

eri vaiheita. Taistelut etenivät kohti Rautalahtea, jossa venäläiset joukot onnistuivat livahtamaan suomalaisten kynsistä Laatokalle. Syntyi ns. Rautalahden ”vesiperämötti”.

Elokuun lopulla patteristo ylitti Vuoksen Äyräpään kirkon raunioiden kohdalle rakennettua ponttonisiltaa pitkin. Syyskuun alkupäivinä oli edetty jo Rajajoen tuntumaan ja perjantaina 5.9.1941 klo 10-12 Sillan patteristo ylitti Rajajoen Termolan kylän kohdalla ollutta puusiltaa pitkin. Patteristo kävi aseisiin Termolan ja Ohdan välisen maantien eteläpuolelle ja täällä Raskas Patteristo 27 oli seuraavat kaksi vuotta ja seitsemän kuukautta. Alkoi jatkosodan asemasotavaihe.

Torjuntataistelujen kesä 1944

Kun pääasema 10.6.1944 murtui, niin Ohdan lohkolta oli vetäydyttävä seuraavaan taistelupaikkaan Siiranmäkeen. Sinne muodostettiin kaksi tykistöryhmää, MERI ja AALTO, johon Sillan Patteristo kuului. Ensimmäinen tulitoiminta toteutettiin 13.6. illalla. Taisteluosasto Ehrnrooth ja sitä tukevat tykistöryhmät saivat torjuntavoiton 15.6. kuluessa, jolloin Siiranmäessä puna-armeijan eteneminen pysäytettiin. Tämän jälkeen 2. Divisioonan joukot saivat käskyn vetäytyä Viipuri-Kuparsaari-Taipale-linjalle.

Karjalan kannaksella hyökkäsi Leningradin rintamaja se onnistui valtaamaan Viipurin kymmenen päivän kuluttua meidän pääaseman murtamisen jälkeen. Viipurin länsipuolella Tienhaarasta puna-armeija ei päässyt läpi, joten se siirsi painopisteensä Viipurin koillispuolelle Talin Ihantalan alueelle. Kun puna-armeija ei onnistunut murtamaan Ihantalan taistelijoitten linjoja, se suuntasi vielä kerran hyökkäyksensä Äyräpää-Vuosalmien alueelle. Näissä taisteluissa Leningradin rintaman hyökkäys Karjalan kannaksella lopullisesti pysäytettiin. Sillan Patteristo vaikutti omalla tulitoiminnallaan Vuosalmella siihen, että puna-armeijan sillanpää peltoaukeilla ei laajentunut 11.7. jälkeen. Kun taistelutoiminta syksyllä 1944 laantui, joukko koottiin Ruokolahdelle. Kotiutuminen ja sopeutuminen normaaliin siviilielämään pääsi patteriston miehillä alkamaan marraskuussa.

Sodan tappiot Sillan patteristossa ja kaatuneiden huomioiminen

Patteriston miehistä kaatui 29. Vain kaksi kaatunutta jäi rintamalle. Jyväskylässä sotaan lähteneistä kaatui 13 miestä. Maalaiskunnan miehiä kaatui 5. Kauko Sorjosen

säätiön edustaja ja Keski-Suomen reserviupseeriipiiristä muutama henkilö laskivat 13 jyväskyläläisen sankarivainajan haudalle 4.11. pienoisseppeleet ja kynttilät.

Jyväskylän sankarihauta 4.11.2017

Kari Löfgren ja Mika Pakkanen laskivat pienoisseppeleet ja sytyttivät kynttilät Sillan patteriston sankarivainajien haudoille

Nuori sankarivainaja.

Kimmo Sorkon uutta kirjaa myydään Kuokkalan kartanossa Jyväskylässä.

Teksti ja muut kuin kirjan kuvat: Tapio Paappanen

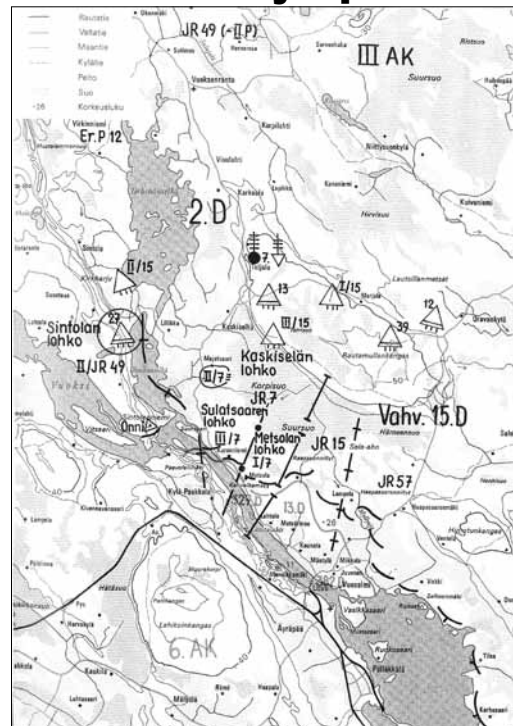
Kirjan julkistamistilaisuuden yleisöä Kuokkalan kartanon Talliteatterissa.

Suomen hevonen tykinvetäjänä

Tykkiä vetävä hevosvaljakko. Kirjan kuvitusta, kuva via Kalevi Korhonen.

Vuosalmi - Äyräpää 1941 - 1944

Vuosalmien joukkojen ryhmittäminen 29.7.1944. Sillan patteriston paikka sintolan loholla ympäröity. Kirjan kuvitusta, kartta teoksesta Koskimaa, Matti: Tyrjän rykmentti, 1996.

Ponttonisilta Vuosalmelta Äyräpään elokuussa 1941. SA-kuva

Äyräpään kirkon raunioita. SA-kuva

Soturikohtaloita ja aikalaishistoriaa

Opetusneuvos Jussi Halttunen uutuuskirja ”Karstuset sotatöissä” yllättää myönteisesti kriittisenkin lukijan. Suorastaan tempaisee mukaansa. Karstula-juurinen Jyväskylän ammattikorkeakoulun rehtori on tehnyt ison taustatyön, haastatteluja ja arkistoja tutkien, jalostaessaan haastavan aihepiirin kirjaksi. Sillä kirjan aikajänne on pitkä. Suomen sodan 1808-1809 Karstulan taisteluista maamme itsenäisyyttä taistelijain muurrosvuosiin 1917-18, suojeluskunta- ja Lotta Svärd-järjestöjen syntyvaiheiden kautta viime sotiemme kohtalojen päiviin ja päätteeksi kirjailijan matkakertomus Taipaleenjoen kunniantekijälle Yrjö Jylhän runojen hengessä. Kirjoittajan monikymmenvuotinen sotahistorian harrastus näkyy teoksessa, faktatiedot ovat kohdillaan ja lisäksi on löytynyt paljon uuttakin tai historian hämäävän unohtunutta tietoa.

Vapaussotaa ja Taipaleenjokea

Vapaussodan ohella erityisesti Talvisodan Taipaleenjoen taistelui-

ta on tarkasteltu monilta eri kulmilta. Ei pelkästään eri joukkoyksiköiden operatiivisina toimintoina, joita Halttunen dokumentoi keskisuomalaisien osalta kiitettävään tarkasti, vaan myös siellä taistelleiden rivisotilaiden kokemuksina. Samoin Jatkosodan monia tuttuja kohtalonpaikkoja tulee vastaan, kun Halttunen juoksuttaa lukijaa soturiensa mukana taistelupaikoista toiselle, uskottavasti. Kirjoitus-tyyli on nasevaa, karun kuvailevaa, mutta välillä värikästäkin pureutuessaan eri henkilöihin ja heidän tekoihinsa. Talonpoikais- ja työläismiehet nousevat paitsi niminä myös persoonina esiin kumpujen yöstä.

Avartavaa näkemystä

Kirjan suuri ansio on, että ”karstusten” soturiolkuihin keskittymisen ohella se avartaa näkemystä laajempiin tapahtumakonteksteihin, sotatoimien ja taistelujen yleiskuvauksiin ja myös välillä oleellisiin syy ja seuraussuhteisiin, poliittistenkin ratkaisujen kannalta. Sotahistoriaan perehtymätönkin

pysyy siten mukana, kun lisäksi sotilaslyhenteet on ”avattu” riittävästi ja kerronta on sujuvaa, ollaan kuin näkijöinä ja kokijoina tapahtumavyöryissä. ”Takkalan lentävän osaston” mukana Vapaussodassa tai ”Karstulan karvalakkimiesten” kohtaloissa Taipaleenjoella.

Kotirintaman ponnistuksia mukana

Lisää valokuvia ja karttoja olisi toki toivonut, ilmeisesti ollut kustannuskysymys. Arkistoista on kuitenkin löytynyt kuva-aarteita kuten Karstulan suojeluskuntatalon harjannostajaisista kesällä 1931 ja henkilökuvia yksityisarkistoista. Myös kotirintaman ponnistuksista on tekstiesimerkkejä, erikoisuutena Humpin hiilitehdas ja ukrainalaisen Dimitri Harazinkon kohtalo sota-ajan vankityövoiman käytöstä. Naisten osallistumiset ja tukiroolit kansakunnan puolustustehtäviin kautta aikain ansaitsivat lujasti lisätilaa myös tässä kirjassa, mutta se lieneekin aihealaajuudessaan uuden kirjan väärti.

Keskisuomalaisien historiaa

Halttunen teos tuo arvokasta lisätietoa keskisuomalaisien maanpuolustustoiminnasta ja sotakokemuksista historian saatossa. Mieleen jäävä kirja, sopivasti julkaistuna Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna. 260-sivuinen kirja on tilattavissa tekijältä sähköpostitse: sotasavotta@gmail.com.

Metsänhoitaja, sotakirjailija Pekka-Juhani Kuitto

**Irma Niemelä
Arvo Oikari**

Kotiportista neljän tuulen tielle

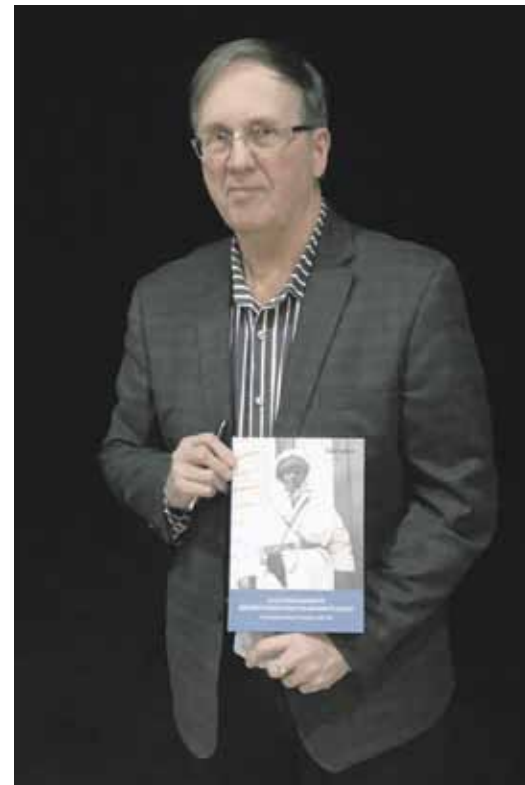
282 sivua, kuvitettu
© Irma Niemelä

Kirja on osa Suomen itsenäisyyden juhlavuoden ohjelmaa.

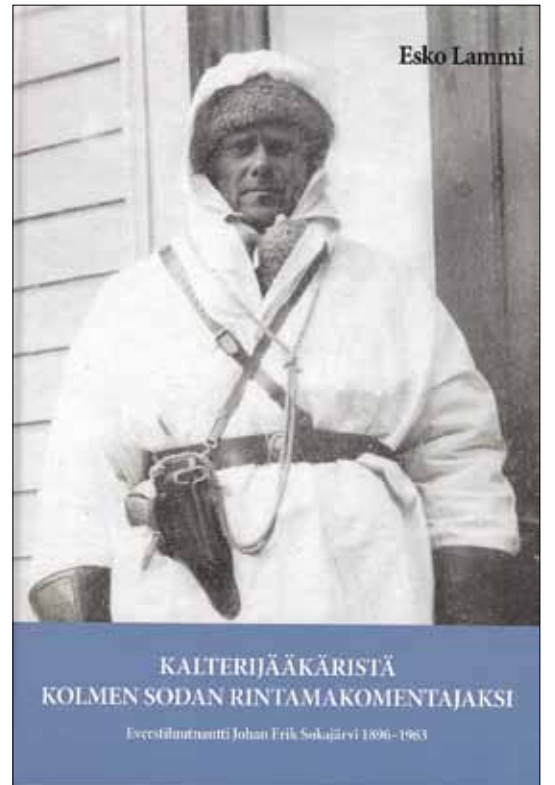
Painanut Books on Demand,

Norderstadt, Saksa, 2017

ISBN 978-952-93-8610-9

Tietokirjailija Esko Lammi Keuruulla 14.11.2017 luentonsa jälkeen.

Veteraanin perinne talteen

Kirja alkaa sanoin: ”Isä on kuollut. Minulla on musta salkku. Seteleitä siellä ei ole; en saa perinnöksi kuin muutaman euron ja laatikon pohjalle unohtuneen vanhentuneen markan. Sisällä on musta kannettava tietokone.”

Kirjoittaja Irma Niemelä jatkaa prologin kuudennessa luvussa: isä, Arvo Oikari, osallistui yli 80-vuotiaana tietokonekurssille ja oppi perussäännön ”tallenna”, ”tallenna”. Isä aloitti tarinan vajaa vuosi ennen kuolemaansa, aikaisemmin tekemiensä muistiinpanojen pohjalta. Hän sulki tietokoneen elokuussa 2015 todeten: ”Minun kirjoittamiseni on nyt kirjoitettu.”

Kirjalla on isän ja Irman yhdessä päätetty nimi: Kotiportista neljän tuulen tielle.

Irma Niemelä kirjoittaa edelleen: ”Välillä isän salkku saa kantaa hy-

vin raskasta taakkaa, sen sisältönä on kirjoja JR 50:n historiasta, sota-ajan karttoja, valokuvakansioita; kirjastosta, naapureilta ja sukulaisilta lainattuja. Olen pitkään kestävällä, elämäni mielenkiintoisimmalla historiantunnilla.”

Tämä on tarina pienen keskisuomalaisen Ohramäen kylän elämästä ja kohtaloista sotavuosilta 1942-1945. Minusta kirja on hieno kunnianosoitus ja samalla osa veteraanityötä. Pohjan muodostavat alkuperäiset sota-ajan kirjeet. Keskiössä on yhden nuoren miehen kertomus sotarekistään, joka alkoi 18-vuotiaana ja päättyi 21-vuotispäivän kynnyksellä. Muut kylän miehet jakoivat saman sotaretkien ja kaveruuden. Koko kylän elämä ja historia kietoutuvat yhteen: sota-aika yhdisti ja lähensi.

Minkä voimalla jaksettiin, mihin uskottiin ja mitä pelättiin, niin kotona kuin rintamallakin?

Kirja on isän ja tyttären yhteinen matka omaan historiaan, omiin juuriin. Kirja on hyvästijättö ja kunnianosoitus sekä isälle että koko sen ajan sukupolvelle, ja se omistettu koko pienelle, sitkeälle kyläyhteisölle. Näin kirjoitti Irma Niemelä.

Näitä edellä kuvattuja kyläyhteisöjä ja isiä on ollut ja edelleen on, Suomessa lukemattomia.

Saatuani kirjan lahjaksi Irmalta, jonka olen oppinut tuntemaan jo muutaman vuoden ajan, aloitin lukemiseni ja se tempaisi minut miltei yhtäjaksoisesti matkalle neljän tuulen tietä kohteen.

*Martti Makkonen
Keuruu*

Kalterijääkäristä kolmen sodan rintamakomentajaksi

Isoisän kätkeästä aineistosta syntyi kirja

Vapaussoturi, talvi- ja jatkosodan rintamakomentaja, keskisuomalaisillekin tuttu, everstiluutnantti Erkki Sokajärvi (ent. Strömberg, 18966-1963) on uuden kirjan päähenkilö. Marja Sokajärvi löysi isoisänsä kätkeä aineiston, josta tietokirjailija, kapteeni evp Esko Lammi on kirjoittanut kirjan: Kalterijääkäristä kolmen sodan rintamakomentajaksi.

Erkki Sokajärven sotilasura alkoi Vimpelin sotakoulusta 27.12.1917. Hän oli järjestämässä myös etappitoimintaa jääkärikoulutukseen lähteville Kajaanin Hyrynsalmen alueelta Rovaniemen ja Tornion kautta Ruotsiin ja sieltä edelleen kohti Saksaa. Venäläiset santarit saivat tästä tiedon ja Sokajärvi joutui heidän pidättämäksi ja vietti toista

kuukautta Katajanokan vankilassa Helsingissä. Siellä hän sai suoriteksi ylioppilastutkinnon.

Vapaussotaan Erkki Sokajärvi osallistui Kajaanin Sissi-Rykmentin riveissä Kuopion, Mäntyhärjun, Varkauden, Viipurin ja Haminan vapauttamiseen. Talvisodassa Sokajärvi toimi everstiluutnantti Aaro Pajarin alaisuudessa Sissipataljoona 2:n komentajana. Vuoden 1940 puolella Pajari otti hänet esikuntaansa apulaismakomentajakseen. Jatkosotaan majuri Sokajärvi osallistui 1941 III pataljoonan komentajana eversti Aarne Blickin 2. Divisioonalle alistetussa JR 48:ssa. Hän haavoittui hyökkäysvaiheen aikana kynärpäähän.

Asemasotavaiheen alettua JR 48 siirrettiin takaisin Pajarin 18.Di-

visioonaan. Sokajärvi ylennettiin everstiluutnantiksi ja hän toimi I/JR48:n komentajana sekä rykmentin komentajan sijaisena 1942-1944. Maaliskuun lopussa 1944 Sokajärvi sairastui niin, että oli pakotettu jättämään rintamapalveluksensa. Huhtikuussa 1944 antamassaan päiväkäskyssä JR 48:n komentaja eversti Forsberg kiitti Sokajärveä erinomaisesta toiminnasta pataljoonan komentajana. Kovista sotakokemuksista huolimatta Erkki Sokajärvi oli taiteilijasielu. Hänen maalauksia on kirjassa runsaasti.

Kirjaa voi hankkia Mediapinta Oy:ltä, puhelin 032259600 tai sähköpostilla: pirjo.vesikko@mediapinta.fi

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Pro Patria - Isänmaan puolesta

Sininen hetki kruunasi Rautpohjassa Pro Patria -laatan paljastustilaisuuden. Laatassa on 82 nimeä.

Valmet Rautpohja 1.12.

Joulukuun 1. päivänä kokoontui Valmet Rautpohjan tiloihin joukko kutsuvieraita juhlistamaan Pro Patria -laatan paljastusta. Siihen oli kaiverrettu Valtion Tykkitehtaan palveluksessa olleiden henkilöiden nimet, jotka menehtyivät sodissa 1939-1944.

Valmetin juuret ovat Tykkitehtaassa

Paikallisjohtaja Timo Pirinen kertasi tervetulo puheessaan tykkitehtaan vaiheita. Suomen Valtioneuvosto päätti perustaa Valtion Tykkitehtaan Jyväskylään itsenäisyyspäivän alla 1936 pitkällisen pohdinnan ja monivaiheisen valintaprosessin jälkeen. Valtion Kivääritehtaan sijainti Jyväskylässä oli merkittävin tekijä sille, että tykkitehdas perustettiin Jyväskylään. Rakennustoimiin Jyväskylässä ryhdyttiin välittömästi alkuvuonna 1937 ja käytännössä koko tehdas toimintaan tarvittava infrastruktuuri tehtiin kuten teollisuusrakennukset, sähkö- ja vesiverkot ja rautatie sekä louhittiin luola Vasikkavuoren uumeniin. Lisäksi rakennettiin 100 asuntoa tehtaan tuleville työntekijöille.

Jyväskylässä oli tuohon aikaan noin 8000 asukasta ja tähän ra-

kennushankkeeseen osallistui 700 miestä, joten käsillä oli alueellisesti erittäin merkittävä projekti. Valmistu alkoi olla vuoden 1938 alkupuolella ja toukokuun lopulla Helsingin Katajanokalta siirrettiin Asevarikko 1:n koneet ja 75 perhettä junalla Jyväskylään. Alkoi Valtion Tykkitehtaan ja sitä kautta nykyisen Valmet Rautpohjan tuotannollinen tarina. – Tarina, joka on yksi Suomen teollisuushistorian kiistattomia menestystarinoita, totei paikallisjohtaja Timo Pirinen jatkaen, että Valmetin juuret ovat Tykkitehtaassa.

Miten sankarivainajien tiedot löytyivät?

Sankarivainajien etsintä aloitettiin syöttämällä Tykkitehtaan henkilökortisto digitaaliseen muotoon. Näitä tietolehtisiä oli tuhansia. Syntynyt tiedosto ajettiin ristiin Suomen Kasallisarjaston ylläpitämään virallisen Suomen sodissa 1939-45 menehtyneet tiedoston kanssa. Mikäli etunimet, sukunimi ja syntymäaika täsmäsivät, oli kyseessä Tykkitehtaan sankarivainaja. Mikäli esim. syntymäpäivässä oli pieni inhimilliseksi kirjausvirheeksi selitettävä ero, tarkistettiin asia Kansallisarkistolta.

– Lopputuloksena sankarivainaja-

Valmetin tykkikerho pamautti jymäkät kunnialaukaukset.

jia löytyi 82. Tämä oli todellinen yllätys. Olimme jotenkin siinä uskossa, ettei Tykkitehtaan miehiä laskettu sotaan ja vainajia olisi vain muutamia. Tälle ”perimätiedolle” löytyi vahvistusta статистиikasta. Vainajista 2 kaatui talvisodassa ja loput jatkosodassa eli tehtaalta ei päästetty miehiä talvisotaan, mutta jatkosotaan tehtaalta osallistuttuiin sankoin joukoin, kertoi tuotantojohtaja Ilkka Jauhainen.

Tietoja kaatuneista

Kaatuneiden keski-ikä oli 25 vuotta. Vanhin 42 ja nuorin 19-vuotias. 80 % kaatuneista oli alle 30-vuotiaita. Miehistöön kaatuneista kuului noin 70 % ja aliupseeristoon reilut 25 %. Sankarivainajissa oli 3 upseeria, 2 vänrikkiä ja luutnantti. Vainajia löytyi kaikista puolustushaaroista, eli maa-, meri- ja ilmavoimista. Valtaosa kuului maavoimiin.

Jos katsotaan vainajien ajallista jakaumaa, noudattaa se selkeästi sodan kulkua. Hyökkäysvaiheessa 1941 kaatui reilut 20 %, asemasotavuodet 1942 ja 1943 vaativat kumpikin noin 15 % uhrimäärän vuosittain. Suurimmat tappiot kärsittiin vuonna 1944, jolloin kaatui noin 40 % vainajista. Kesän 1944 torjuntataistelut vaativat todella raskaan hinnan.

Missä joukoissa taisteltiin?

Kaatuneiden joukko-osastoista voi nostaa esille muutaman. Raskas

Patteristo 27, joka tunnetaan myös Sillan patteristona, perustettiin Jyväskylässä. Jalkaväkirykmentti 48 perustettiin samoin Jyväskylässä (Seminaarinmäki) ja JR 50 Suolahdessa. Nykyiset Päijänteen ja Suomenselän maakuntakomppaniat jatkavat näiden perinteitä. Paikalla oli JR 48:n lippu, josta huolehti Päijänteen maakuntakomppania. Näistä kolmesta mainitusta joukko-osastosta löytyi useita kaatuneita.

Taistelupaikat

Kaatumispaikkoja tarkasteltaessa esille nousee suurelle yleisölle tuttuja nimiä kuten Tali, Ihantala ja Taipale. Eteläisen uhri lienee panssarilaiva Ilmarisen mukana menettänyt matruusi Utön edustalla. Pohjoisimmat vainajat sijoittuvat Lappiin ja itäisimmät Stalinin kanavalle Äänislinnan koillispuolelle. Voidaankin sanoa, että Tykkitehtaan miehiä taisteli etelästä - pohjoiseen koko rintaman leveydeltä.

Kansallisarkiston tiedostosta löytyy myös syykoodit kaatuneille. Tätä kautta tarkasteltuna Tykkitehtaan sankarivainajista 40 % kuoli välittömästi taistelukentällä (A), 20 % osalta ruumista ei löydetty tai henkilö katosi (C ja D) ja loput menehtyivät muun kuin vihollistoiminnan seurauksena esimerkiksi sairauksiin tai onnettomuuksiin.

Tekstit: Tapio Paappanen

Kuvat: Tapio Paappanen
Matti Hyvärinen

Jyväskylän Normaalikoulun sodassa menehtyneiden opettajien ja oppilaiden 75 nimestä koostuva 4,8 m leveä Pro Patria -taulu paljastettiin 5.12.

Jyväskylän Normaalikoulu 5.12.

Viime sodat koskettivat Jyväskylän Normaalikoulua hyvin monella tavalla. Koulurakennus toimi sotavuodet sotasairaalana. Koulua käytiin tuolloin iltavuorossa väistötiloissa lyseolla. Koulu lukion pojista oli enimmäkseen yhtä aikaa sotapalveluksessa yli 40 oppilasta, josta käsin he yrittivät suorittaa lukion opintojaan.

- Pro Patria -taulussa on 75:n entisen oppilaan ja opettajan nimet. He antoivat henkensä Suomen itsenäisyyden ja vapauden puolesta. Kaatuneista oppilaista ja opettajista 39 eli yli puolet oli upseereja, mikä on tavattoman suuri määrä. Upseerien suuri suhteellinen osuus kaatuneista johtui siitä, että hyvin suuri osa oppikoulun tuolloin käyneistä nuorista miehistä koulutettiin reservin upseereiksi. Nämä nuoret upseerit toimivat viime sodissamme usein juuri etulinjan tehtävissä, mikä lisäsi huomattavasti heidän kaatumisriskiään, kertoi johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

Sankarivainajien kaatumispaikoina olivat sotahistoriasta hyvin tutut taistelupaikat, kuten talvisodan Taipaleenjoki, jatkosodan Syväri, Aunus ja Kiestinki sekä kesän 1944 raskaiden torjuntataisteluiden Äyräpää, Vuosalmi, Tali ja Ihantala.

Koulun matematiikan opettaja vänrikki Erkki Lenkkeri kaatui talvisodassa 31-vuotiaana Koiviston linnakkeen taisteluissa Viipurin lahdella. Musiikin opettaja luutnantti Eino Peitsa kaatui jatkosodan alussa 36-vuotiaana. Koulun pitkäaikaisen ruotsin kielen lehtorin Riitta Vuorisén isä kapteeni Viljo Vuorinen kaatui jatkosodassa Seesjärven Riihtien ollessa vain neljä vuotias.

Sodan ankaruutta

Normaalikoulua 1930-luvulla ja 1940-luvun alussa käyneiden nuorten miesten kohtalot olivat monesti hyvin karuja. Muutamien luokkien poikaoppilasta kaatui viime sodissa yli neljännes. Nuorimmat kolme oppilasta kaatuivat vain 18-vuotiaana ja lisäksi kuusi kaatui 19-vuotiaana. Oppilas Tapani Ilmonen kaatui vain 18-vuotiaana maaliskuussa 1942 Suursaaren valtauksessa Suomenlahdella. Hänet palkittiin urhollisuudesta vapaudenmitalilla. Kaksi kuukautta myöhemmin kevään ylioppilasjuhlassa pidettiin hiljainen hetki Tapani Ilmosen muistoksi. Hänen veljensä,

ainoa perheen pojista sodissa säästynyt, kävi noutamassa Tapanin ylioppilastodistuksen. Luokan työt itkivät, eivätkä kyönele olleet juhlasalissa kaukana kenenkään silmistä.

Toinen 18-vuotiaana kaatunut oli muuramelaisen talollisen poika, aliupseerioppilas Kare Veikko Salminen, joka kaatui heinäkuussa 1944 Hapenensaaren taistelussa Viipurin lahdella. Kolmas 18-vuotiaana kaatunut oli Niilo Halonen, joka kaatui Tornion maihinnousussa lokakuussa 1944.

Ilmavoimien lentävässä miehistössä kaatui yhteensä kuusi koulun oppilasta. Talvisodassa kolme ja jatkosodassa kolme. Lentolaivue 46:n pommikone Bristol Blenheim 133 ammuttiin alas ilmatistelussa Viipurin lahdella 10. maaliskuuta 1940 vain muutamaa päivää ennen talvisodan päättymistä. Venäläisten hävittäjien tulituksessa kaatuivat kaksi koulun oppilasta koneen tähtystäjä luutnantti Arvid Sopenlehto ja konekivääriampuja kersantti Erkki Tani.

Ylioppilas Oiva Mäkinen taisteli jatkosodassa panssarintorjuntatykin tähtystäjänä. Hän haavoittui rintaan joulukuussa 1942 Krivillä Karhumäen rintamalla. Mäkilä myönnettiin urhollisuudesta vapaudenmitali huhtikuussa 1944. Hän selviytyi hengissä taisteluista, mutta sairastui rintamalla sodan loppuvaiheessa keuhkotautiin. Luokista taisteluista hengissä selvinnyt ylioppilas Oiva Mäkinen kuoli vain 23-vuotiaana tammikuussa 1947 tuberkuloosiin sotavammassa sairaalassa Kinkomaalla.

Kunnia ja kiitos veteraaneille

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen osoitti juhlapuheensa päätösnä sotiemme veteraaneille:

”Haluan kiittää Teitä ja Teidän jo edesmenneitä veljiänne, läheisiänne tänään siitä, että me olemme saaneet ja saamme elää itsenäisessä ja vapaassa Suomessa. Ilman Teidän ja Heidän päättäväisyyttänne, peräänantamattomuuttanne, rohkeuttanne, urivalmiuttanne ja velvollisuudentuntoanne se ei olisi ollut mahdollista. Erinomaisesti Suomen itsenäisyyden 100 vuotisjuhlaa! Kiitos Teille Suomen pelastajat!”

Veteraani Juho Vuoristo oli juhlassa kunniavierana. Hän palveli aikanaan Rautpohjassa yli 40 vuotta. Puhetta kuuntelivat paikallisjohtaja Timo Pirinen (vas.) ja sotatalouspäällikö kenraaliluutnantti Kyösti Halonen.

Ritarilaatta kiinnitettiin Keuruun yläkoulun aulaan ja Liesjärven kylätaloon.

Laatan paljastus 8.12. Liesjävellä. Kyläyhdistyksen pj Paula Pusa (vas.), airueet Sirkka ja Eino Autio, Jussi Arkkila ja Tauno Kuoppala laatan paljastajina.

Liesjärven nimikyltti kylän Pro Patria -taulun alla.

Keuruulla paljastettiin Mannerheim-ristin ritarille muistolaatta

Vuonna 1911 Keuruun Liesjävellä syntyneen Mannerheim-ristin ritari Onni Mantere, joka panssarintorjuntatykin ampujana ja tykinjohtajana erittäin huolellisesti suunnatulla tulella tuhosi Ruskealan pitäjän Koivikkomäellä useita vihollisen hyökkäysvaunuja.

Toinen kappale ritarilaatasta paljastettiin Liesjärven kylätalolla 8.12. Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Paula Pusa avasi tilaisuuden. Liesjärven koululla aikanaan opettajana toiminut Jussi Arkkila kertoi Onni Mantereen taistelutapahtumista jatkosodan aikana,

jotka johtivat ritariesityksen laatimiseen syksyllä 1941. Ylipäälikkö Mannerheim nimitti korpraali Onni Mantere Mannerheim-ristin ritariksi n:o 13. Nimityspäivä oli 16.9.1941. Onni Mantere kuului Ähtärin suojeluskuntaan sen lakkauttamiseen saakka. Hänet on ylennetty korpraaliksi 1933, alikersantiksi 16.9.1941 ja kersantiksi 4.6.1968. Metsäteknikko Mantere toimi sodan jälkeen Ähtärissä metsäoppilaitoksen opettajana. Hän kuoli 1970 ja on haudattu Ähtäriin.

Tauno Kuoppala lausui muistolaatan paljastustilaisuudessa kirjoittamansa runon, jonka hän oli aikanaan esittänyt Ähtärissä vuonna 1969. Kuoppala muisteli, että Mantere olisi ollut silloin paikalla kuulemassa runon, jonka sisältö oli vaarin ja pienen lapsen välinen vuoropuhelu sankarihaudalla. Keuruuseudun reserviupseerit ry:n puheenjohtaja Matti Kanko kertoi reserviläisten yhteisestä hankkeesta, jonka myötä Keuruulla olevat Pro Patria -taulut saivat kyläkuntakohtaiset nimikyltit. Ne paljastettiin itsenäisyyspäivänä.

Jokaisen sankarivainajan hautakiven ääreen laskettiin seppeli.

Veteraanien perinnön siirtoa

Aamulla 5.12. Korpilahden yhtenäiskoulun oppilaat ryhmittäytyivät ”sotilaallisen” täsmällisesti riveihin sankarihaudalle seppelienlaskutalousteen. Jokaisen 214 sankarivainajan haudan kohdalle tuli koulun oppilas. Matti Hyvärinen Korpilahden reserviupseereista toimi menojen ohjaajana. Hänen merkistään muistomerkintä tuntumaan ryhmittäytyivät Suomen lippu ja veteraanijärjestöjen liput. Kunniavartion sankari muistomerkille muodostivat Jaakko Laitinen ja Perttu Hietanen.

Veteraani Pentti Teittinen seurasi avustajiensa kanssa tätä vaikutavaa näkyä herkistynein silmin. – Näin paljon nuoria muistamassa sotiemme uhreja, totesi Teittinen ja pyyhkäisi kostean silmänurkkansa

kuivemmaksi. Hänen roolinsa jatkosodassa oli toimia vapaaehtoisena Tampereen suojaksi perustetussa ilmatorjuntajoukossa.

Teksti: Tapio Paappanen
Kuvat: Tapio Paappanen
Kim Weiss

Korpilahden sankarihaudausmaa lintuperspektiivistä.

Onni Mantereen toiminta Koivikkomäen panssaritaistelussa

Huoltotie, jota pitkin vihollispanssarit lähestyivät Ruskealan Koivikkomäkeä

Mantere oli panssarintorjuntatykin ampuja ja tykinjohtaja Jalkaväkirykmentti 16:ssa. Hän ja kunnostautui Ruskealan Koivikkomäen panssaritaistelussa. Everstiluutnantti Matti Laurilan komentama JR 16 sulkui heinäkuun lopulla 1941 viholliselle tärkeän huoltotien. 29.7. vihollinen päätti avata huoltotien kahdentoista hyökkäysvaunun voimalla. Panssareitten mukana seurasi komppanian verran jalkaväkeä. Panssarivaunut tulivat kapeaa huoltotietä pitkin ja levitäytyivät viuhkamaisesti Ruskealan Koivikkomäellä Metsänvartijan torpan aukealle. Suomalaiset joukot olivat asemissa aukean toisella laidalla. Tykistö ampui alueelle tuli-iskun, mutta se ei saanut aikaan toivottua tulosta. Jalkaväen lisäksi asemissa oli kaksi panssarintorjuntakivääriä ja kaksi panssarintorjuntatykkiä.

Rykmentin käytössä olleet tykit olivat kaliiberiltaan 37 mm ja panssarintorjuntakiväärit Aimo Lahden suunnittelema 21 mm kivääriä (”norsupysyjiä”). Ensimmäinen panssarintorjuntatykin laukaus meni ohi. Vihollisen panssarivaunu avasi välittömästi tulen, tykki sai heti täysosuman ja meni toimintakyvyttömäksi.

Sitten vedettiin asemaan toinen tykki, jonka ampujana ja tykinjohtajana oli korpraali Onni Mantere. Tykin tähtäyslaitteet olivat kuljetuksen aikana vaurioituneet, jonka johdosta tykki vei vasemmalle noin 1 metrin sadan metrin matkalla. Mantere oli tämän havainnut edellisessä taistelussa ja osasi arvioida tähtäyspisteen oikein. Hänen suuntaamansa laukaukset olivat täysosumia ja hän tuhosi yksin ja osittain lataajana toimineen kersantin kanssa seitsemän panssarivaunua. Tulitukseen osallistuivat tehokkaasti myös useat panssarintorjuntakiväärit. Seuraavaa vaunua tulitettaessa Mantere haavoittui pahasti molempiin jalkoihinsa ja hänet kuljetettiin sidontapaikalle.

Tuliasemiin hälytettiin lisävoimia ja aseita - kaksi panssarintorjuntakivääriä ja -tykkiä. Taistelun jälkeen Metsänvartijan torpan kentällä oli 11 kpl 7 - 8 tonnin painoista tuhattua vihollispanssaria. Yksi vihollisen panssarivaunuista ehti kääntyä takaisin tulosuuntaansa. Seuraavana päivänä vihollinen yritti avata huoltotietä vielä jalkaväen voimin, mutta tuli lyödyksi takaisin. Taistelun yksittäinen sankari, Onni Mantere oli tehnyt suuren uroteon, mutta sai maksaa rohkeudestaan kuten muutkin sotasaattajat. Hän jäi pysyvästi invalidiksi.

Kolme tuhattua vihollispanssaria Koivikkomäessä.

Pataljoonan komentajan kommentti

Onni Mantere toimi pataljoonassa, jota komensi majuri Yrjö Vasama. Hänen kirjoittamansa ja vuonna 1956 painettu kirja – Lapualta Laatokalle – kertoo seikkaperäisesti hyökkäysvaiheen taisteluista, joihin pataljoona JR 16 osana osallistui. Metsälähdessä 44/1941 olleesta kirjoituksesta, jossa Mantereen yksilösuorituksesta kerrotaan, saa Vasamalta seuraavan kommentin: ”Taistelukuvaus, jonka kertojana esiintyy Mannerheim-ristillä palokittu korpraali, ei suinkaan kaikesa ole tapahtumille ja toisille taistelussa mukana olleille edes puolinaista oikeutta antava – täydestä puhumattakaan”.

Tämä kommentti ei himmennä Mantereen teon arvoa, mutta ilmentää sitä, että pataljoonan komentajalla on ollut tiedossaan laajempi kuva taistelun kulusta kuin

panssarintorjuntatykin ampujana kiivaassa taistelutilanteessa toimineella Mantereella. Koivikkomäen alueella oli toiminnassa myös useita panssarintorjuntakiväärejä, joiden tuli tehoi vastassa olleisiin vihollispanssareihin. Panssarintorjuntatykkien ja -kiväärien yhteisvaikutuksella saatiin tuhattua 11 vihollispanssarin tunkeutuminen asemeimme.

Panssarintorjunta-aseiden jälkiä tuhotussa vaunun tornissa.

Tekstit: Tapio Paappanen
Kuvat: SA-kuvat ja Tapio Paappanen

Estekiviprojektin avainhenkilöitä: Kari Salminen (vas.), Kauko Mäenpää, Sirkku Rainio ja Pekka-Juhani Kuitto.

Oopperalaulaja Jorma Hynninen (vas.) esitti Metsämiehen laulun menneiden metsäsukupolvien muistomerkillä. Airueina olivat metsäylioppilaat Olivia Kuuri-Riutta ja Risto Kiiskinen.

Panssariestekivi Karjalan kannakselta Hyytiälään

Teollisuuden metsänhoitajat järjestivät arvokkaan kunnianosoituksen 100-vuotiaalle Suomelle ja sotiemme veteraaneille paljastamalla panssariestekiven Helsingin yliopiston metsäylioppilaiden harjoitteluasemalla Hyytiälässä 11. syyskuuta. Muistomerkini paljasti 95-vuotias sotaveteraani, metsänhoitaja Kauko Mäenpää. Paljastuspuheen piti puolustusministeri Jussi Niinistö. Oopperalaulaja Jorma Hynninen esiintyi kaksi kertaa tilaisuuden aikana. Hän esitti Metsämiehen laulun ja Veteraanien il-tahuuden.

Metsäylioppilaista "lapiojääkäreitä"

Kesällä 1939 Hyytiälästä lähti vapaaehtoisina 98 metsätieteen ylioppilasta MTT Martti Tertin johdolla linnoitustöihin Karjalan kannakselle. Kevään aikana alettiin olla hyvin huolissaan Stalinin Neuvostoliiton aggressiivisesta toiminnasta. Karjalan kannaksen linnoittamista oli aloitettu jo 1920-luvulla, mutta kovin puutteellista se oli vielä 1930-luvun lopussa.

Vapaaehtoisia oli kesän ja syksyn aikana kannaksella 70000 miestä ja 2500 lottaa viikon, kahden tai kol-

men viikon jaksoissa. Vapaaehtoisia linnoitustöiden tekijöitä kutsuttiin "lapiojääkäreiksi".

Mitä rakennettiin?

Kesällä 1939 Hyytiälässä oli kaksi peräkkäistä 60 henkilön kesäkurssia ja kurssien välissä Martti Tertti johti ylioppilaat linnoittamaan. Metsäylioppilaat rakensivat 23.7.-6.8.1939 kivilohkareista nelirivistä panssarivaunuestettä yhteensä 7 kilometriä Pasurinkankaalle. Se sijaitsee Vuoksen ja Punusjärven välisellä kannaksella. Työtä tehtiin kahdella työmaalla. Molemmissa oli poraryhmä, kaksi kuljetusryhmää, kaksi pystytysryhmää ja toimitusryhmä. Louhitut kivilohkareet kuljetettiin hevosilla paikoilleen ja pystytettiin miesvoimin taljoilla kiviä varten kaivettuihin kuoppiin. Yhteen estekivistä kaiverrettiin metsäylioppilaiden tunnus ja sana "Hyytiälä".

Miten kivi löytyi?

Syksyllä 2013 ekonomi, sotahistorian harrastaja Sirkku Rainio oli tutkimassa isänsä sotatietä Karjalan kannaksen Pasurinkankaalla. Hänen huomionsa kiinnittyi yhteen panssariestekiveen, josta paljastui sana "Hyytiälä". Hän ryhtyi asiaa selvittämään ja tämä sana johdatti

hänet Hyytiälän metsäasemaan ja yhteyteen metsänhoitajien kanssa. Näin metsäylioppilaiden merkitsemä kivi oli löytynyt.

Panssariestekivi Suomeen

Kun metsänhoitajat olivat saaneet tiedon kiven löytymisestä, ryhdyttiin kehittämään ajatusta tuoda kivi Suomeen. Projektin puuhämieheksi ryhtyi jyväskyläläinen metsänhoitaja Pekka-Juhani Kuitto. Teollisuuden metsänhoitajat ry lupasi hankkeelle rahoituksen. Ensimmäiset yritykset eivät oikein onnistuneet ja aikaa kului. Harkittiin jopa kopion teettämistä estekivistä. Lopulta kesällä 2017 Etelä-Hämeen reserviläispiirin puheenjohtaja Kari Salminen onnistui tuomaan alkuperäisen panssariestekiven Pasurinkankaalta Suomeen. Tämän jälkeen loppukesästä kivelle tehtiin jalusta ja se sijoitettiin paikalleen Hyytiälän metsäasemalle.

Varustamiseen herättiin liian myöhään

Puolustusministeri Jussi Niinistö käsiteli muistokiven paljastuspuheessaan Suomen huonoa varustautumista ennen Talvisodan syttymistä. Materiaalin ostot olivat pahasti myöhässä siinä vaiheessa kun

niitä aiottiin toteuttaa. - Materiaalia ei enää ollut saatavissa, totesi ministeri Niinistö. Juho Niukkanen puolustusministerinä hyväksyi vapaaehtoisen linnoitustyön toteuttamisen kesällä 1939. Se organisoitiin suojeluskunnan johdettavaksi ja periaatteena oli, että jokainen vapaaehtoinen osallistuisi työhön 1 - 3 viikon ajaksi. Näin mahdollisimman moni voisi osallistua ja yksilökohtainen rasitus jakautuisi tasaisemmin linnoittajien kesken.

- Työmailla vallitsi yhdessä tekemisen meininki. Työtä tekevät eivät mitanneet työaikaansa ja suostuivat työskentelemään alkeellisissa oloissa. Tätä on hyvä tarkastella nyt kun Suomi täyttää 100 vuotta. Onhan juhluvuoden tunnus yhdessä. Vapaaehtoistyöllä on ny-

kypäivinäkin iso merkitys. Sillä ylläpidetään kansalaisten maanpuolustustahtoa, joka Suomessa on korkealla tasolla. Vapaaehtoisella toiminnalla ja maanpuolustustyöllä tulee olemaan jatkossakin entistä korostuneempi asema, totesi puolustusministeri Jussi Niinistö ja jatkoi puheensa lopuksi:

Arvoisat sotiemme veteraanit! Näin lopuksi haluan osoittaa erityiskiitoseni teille. Te ette antaneet periksi vaan teitte arvokkaamman työn minkä kansalainen voi tehdä. Te turvasitte maamme itsenäisyyden. Me kiitämme ja me muistamme. Panssariestekivi Hyytiälä olkoon kunnianosoitus sotiemme veteraaneille ja 100-vuotiaalle Suomelle.

Veteraanit Lauri Hemmi (vas.) ja Olavi Aulamo puolustusministeri Jussi Niinistön ja oopperalaulaja Jorma Hynnisen seurassa.

Lievestuoreella paljastettiin sotaan lähdön muistomerkki

Syyskuuisena päivänä (29.9.) Lievestuoreen Tervämäen koulun pihaan kokoonnuttiin sotaan lähdön muistomerkini paljastustilaisuuteen. Tapahtuma alkoi sankarihaudalla seppelienlaskulla ja jatkui koulun pihassa muistomerkini paljastamisella. Suomen lippua kantoi

Raimo Hänninen, sotaveteraani Kari Lamberg ja sotainvalidien Hannu Kiiveri. Hartaushetken piti Jaakko Säaskilahti ja puolustusvoimien tervehdyksen esitti Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala.

Airueina olivat Kaisa Puttonen ja Oiva Pöyhönen.

Sotaan lähtö vaikutti

Sotaan lähtö ei ollut mikään pieni asia. Se kosketti silloin 1939 ihan jokaista ihmistä. Se jätti jälkiä ihmisiin - oli hän sitten suuri tai pieni, nuori tai vanha. Silloin aikanaan kun nuoret lähtivät, heillä oli varmasti pelko sielussaan, pelko kuolemasta.

Yhdessä tehden

Everstiluutnantti Kentala korosti puheessaan itsenäisyytemme juhluvuoden teemaa "Yhdessä". - Se kuvastaa hienolla tavalla myös tätä tapahtumaa - tämän tapahtuman taustaa ja myös tätä hetkeä. Nyt saamme olla tässä yhdessä. Yhdessä tämä on täällä Lievestuoreella myös aikaiseksi saatu. Lopputuloksesta on hieno Lievestuoreen veteraanien sotaan lähdön muistomerkki. Silloin aikanaan oli yhteinen

asia - siitä ei olisi kukaan selvinnyt yksin. Niin on tämä muistomerkkihankkeen ollut yhteinen asia. Hankkeen toteuttamiseksi on seistyt rintarinnan - veteraanijärjestöt, maanpuolustusjärjestöt, Laukaan kunta, kyläläiset - kaikki. Näin tästä on tullut yhteinen juttu. Hieno aikaansaannos, jolla tehdään suurta kunniaa sotiemme veteraaneille ja heidän perinnölleen. Minä kiitän teitä kyläläiset tästä voimain ponnistuksesta. Työtä olette saaneet tehdä - kivenkään löytäminen ei ollut ihan yksinkertaista, totesi everstiluutnantti Jukka Kentala.

Sukupolvien välinen katkeamaton ketju

Tältä paikalta lähti sotaan JR 62:n komppanian päälliköksi Ville Pöyhönen. Ville antoi isänmaalleen raskaimman uhrauksen - hän kaatui kannaksella 3.3.1940. Hänen poikansa Martti oli täällä opettaja-

na kuten myös Martin tytär Päivi. Päivin poika - neljännessä polvessa oleva Oiva oli airueena. - Tätä maata rakastetaan ja sen eteen tehdään töitä sukupolvien ylitse. Sinä voit Oiva tuntea suurta ylpeyttä juuristasi - ehkä jonain päivänä voit tuoda oman jälkikasvusi tälle paikalle ja kertoa, miten kallis on Suomen maa, lausui Kentala Oiva Pöyhöselle.

Muistomerkini taustalla

Jorma Jolanki kertoi hankkeen vaiheista. Taustalla olivat vaikuttamassa kamarineuvos Erkki Fredriksson, tietokirjailija Jussi Jäppinen ja FT Keijo Koivisto. Alpo Leppänen nimitettiin "kivimieheksi". Hän ideoi ja toteutti muistomerkini ulkoasun. Kivi löytyi Mikkelistä Vaahterusvuoren alueelta. Sen siirsi Lievestuoreelle yrittäjä Jukka Suuronen. Hankkeen kustansi Lievestuoreen kunta.

Sivun teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Veteraani Veikko Penttinen ja Pentti Jääskeläinen laskivat seppelien sankarihaudalla.

JRU RUUTU

Suomi 100 -> Puolustusvoimat 100

kialla ei olisi itsestään selvyys, että tänä aamuna saan tätä artikkelia kirjoittaa vapaasti ja täysin omin ajatuksin.

2018 on puolustusvoimien ja erityisesti keskisuomalaisia koskettava ilmavoimien 100-vuotis juhlatavuosi. Nämä molemmat merkkipäivät tulevat näkymään toimintavuodessamme kuluneen vuoden tapaan. meitä reserviupseereita ja reserviläisiä tarvitaan juhlatavuoden tapahtumien järjestelyihin. Perustuuhan puolustuksemme laajaan, hyvin koulutettuun ja kyvykkääseen reserviin. Toivon vuoden 2017 aikana jälleen kerran todistetun jäsentemme aktiivisuuden jatkuvan nousujohteisena tulevina toimintavuotena niin juhlatilaisuuksissa kuin omassa toiminnassamme. Tule tekemään näistä tapahtumista arvokkaita.

6.10. pidetyssä syyskokouksessa jäsenistömme hyväksyi toimintasuunnitelma ja talousarvio esityksen vuodelle 2018 hyvin saman kaltaisena kuin kuluneelle vuodelle. Haluamme edelleen tukea jäsenistömme ampumaharrastusta jo

aiemmin julkaistun SRA-kurssin ilmaisella teoriaosuudella. Kenttäkelpoisuuden kohottamiseen ja testaamiseen tulemme tarjoamaan mahdollisuuksia laajemmin. Näiden toimintojen tukemiseen kohtanut taloustilanteemme antaa myös paremmat mahdollisuudet. Kokouksen valitsi yhdistyksen vuoden 2018 luottamushenkilöiksi seuraavat henkilöt. Puheenjohtajana 2018 jatkaa allekirjoittanut. 1. varapuheenjohtajana jatkaa Anssi Matilainen ja 2. varapuheenjohtajana Pekka Tamminen. Hallituksen valittiin Jarmo Siltanen, Arttu Takala, Santeri Heinonen, Oskari Kettinen, Janne Jukarainen, Aki Impola ja Henri Saari. Nöyrä kiitos luottamuksesta jäsenistölle ja onnittelut luottamustehtäviin valituille. Pyrimme olemaan luottamuksenne arvoiset. Uusi hallitus järjestyy tammikuussa.

Tammikuusta alkaen aloitamme jälleen kuukausittaiset marssit. Mikäli lumitilanne on hyvä, osan marssista voisi toteuttaa lumikengin. Tammikuun lopussa 27.1. on mahdollista osallistua MPK:n kautta järjestettävään hiihtomarsiin Tikkakoskella. Innokkaimmat voivat jatkaa Uttiin kaukopartiohiihtoon helmikuulla. Muista tulevasta kenttäkelpoisuuden testaus-

mahdollisuuksista ilmoitamme jäsen sähköposteissa, yhdistyksen www- ja Facebook sivuilla. Seuraa mediaa.

Juuri julkaistussa uutisessa kerrotaan Puolustusvoimien ja MPK:n välisestä tilaus sopimuksesta, jossa puolustusvoimat kasvattaa 30 % tilattavaa koulutuksen määrää. Tämä antanee meille mahdollisuuksia laajempaan koulutautumiseen ja omien taitojen ylläpitoon sekä kehittämiseen. Valtakunnallisesti työryhmät ovat valmistelleet suunnitelmia eri koulutuskokonaisuuksille MPK:n järjestämänä. Koulutajakoulutukset käynnistyvät heti 2018 alusta ja varsinaiset koulutukset käynnistyvät heti tämän jälkeen. Käytä nämä mahdollisuudet hyväksesi ja liity mukaan kouluttajien ja koulutettavien joukkoon.

Kiitos kuluneesta vuodesta ja kokemuksista joita sain kanssanne jakaa! Joukossa on voimaa! Tule mukaan toimimaan!

Rauhaisaa Joulua ja menestyksekkästä tulevaa vuotta 2018

*Mika Pakkanen
Jyväskylän Reserviupseerit*

Kilpailukutsu

Keski-Suomen reservipiirien ilma-aseiden ampumamestaruuskilpailut 2018

Aika: Sunnuntai 14. 01. 2018 alkaen klo 10:00
Paikka: Äänekoski, Hiskinmäen maapohjahalli
Sarjat: Kaikki sarjat.
H, H20, H50, H60, H70, H75, D, D20, D50.
Joukkueet 3 h.

Osallistumismaksut:
60 l 15€
40 l 12€

Ei joukkuemaksua.
Osallistuminen maksetaan kilpailupaikalla tasarahalla.

Ilmoittautumiset:

Viimeistään perjantaina 05.01.2018 mennessä.
(Sotilasarvo, nimi, yhdistys, laji, sarja)
Ampujalla on oltava voimassa oleva SAL-lisenssi tai reserviläisten ampumaturva.

Osoitteeseen:

Harri Jaakkola, Tapionkatu 2 44150 Äänekoski
Puhelin: 050 5987376
Sposti: hmsjaakkola@gmail.com

Eräluettelot/tiedustelut:

Kari Hallila, kari@hallila.com, 0400 244194

Tervetuloa kilpailemaan Äänekoskelle!

Jousmäki

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina 50-paikkaiseen linja-autoon asti. Myös pyörätuoli- ja parikiljetukset.

www.jousmaki.fi

Hyvää Joulua, onnen vuotta 2018!

Toivakka

ARKAPA KY

Jakelemme ja tai kotinkuljetamme todennäköisesti tälläkin hetkellä...

Haapakorventie 5
44200 Suolahti
www.arkapa.fi

Ari 050 9112272
Janne 0440984802

sähköposti muotoa
etunimi.sukunimi@arkapa.fi

Makita

MAKITA AKKUTYÖKALUJEN MYNNÄT JA MAAHANTUONTI

TUTUSTU UUDISTETTUUN VERKKOKAUPPAAMME:
WWW.ARKAPA.FI

VOUKRAAMME HINATTAVAA HENKILÖNOSTINTA 69€/VRK. NOSTOKORKEUS 12.5M SIVU-ULOTTUVUUS 6.5M

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

www.sata-pirkanpainotalo.fi

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLON PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safari upeilla reiteillä
Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswill.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Lindab

Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

Tulkkina ihmisen ja tietotekniikan välissä
www.relator.fi

Relator

LÄHITAPIOLA
KESKI-SUOMI

LUHANKA
Päijänteen rannalla
www.luhanka.fi

JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalohuoneistoja
Jyväskylässä
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

Viherlandia
www.viherlandia.fi

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten esittelyssä

Äänesseudun Maanpuolustusnaiset

Sotiemme Veteraanit keräyksen kahvitukset hoituivat iloisin mielin 10 vuoden ajan Äänesseudulla.

Äänesseudun Maanpuolustusnaiset r.y:n syntyhistoria

Vaimoväki mukaan maanpuolustustyöhön

Tämä kirjoitus perustuu Reserviupseerikerhon naisjaoston ja Reservin aliupseerien naisjaoston pöytäkirjamerkintöihin ja muihin asiapapereihin. Tekstissä on käytetty näistä suoria lainauksia.

ÄÄNEKOSKEN RESERVIUPSEERIKERHON NAISJAOSTON TOIMINNAN ALKU

Äänekosken Reserviupseerikerho kaipasi toimintansa tueksi naisjaoston. Tätä edistääkseen Reserviupseerit järjestivät vaimoilleen juhlan hotellin Hirven ylä-kabinetissa Äänekoskella vuonna 1960, jossa puheenjohtaja Einari Lavonen piti naisille puheen:

"Arvoisat res. upseerien rouvat Hyvin monet Teistä olivat jo ennen sotia ja varsinkin sotiemme aikana aktiivisesti mukana vapaaehtoisissa maanpuolustustyössä tai sitten todellisessa sellaisessa. Viimeisen sodan lopputus vei Teiltä tuon mahdollisuuden. Nyt on herännyt tai onhan se jo tapahtunut paljon aikaisemminkin, kerhon kokouksissa ajatus, miksi ette voisi nytkin olla mukana tuossa Teille kesken jääneessä työssä ja meidän miesten rinnalla taaskin. Onhan kaikissa suurissa ja keski suurissa joihin meidänkin kerho nyt luetaan toiminut vuosikautia naisjaosto omine toimintamuotoineen. Miksi täällä Äänekoskella oltaisiin huonompia kuin muualla.

Minä uskon, ettei kukaan kerhon jäsenistä tarkoita Teitä työhöksi, vaan todella rinnallamme toimimaan sillä tavoin kuin se Teille naisina on ominaista.

Kerhon kantaa tässä asiassa ei enää tarvitse kysyä, mutta kyläkin Teidän arvoisat naiset."

Illan kuluessa valittiin läsnä olleista vaimoista kuusi, jotka lupautuivat kutsumaan koolle kaikki äänekoskelaiset reserviupseerien vaimot naisjaoston perustavaan kokoukseen tulevina syksynä. **Ensimmäinen perustava kokous pidettiin 12.10.1960** Äänekosken yhteistalolla. Läsnä oli 24 henkeä ja puheenjohtajaksi valittiin Rouva Terttu Lavonen. Kokouksessa päätettiin jatkaa kokoon-tumista kuukausittain naisten kodeissa.

Pykälä 8 § keskusteltiin jäsenmaksusta – jopa vilkkaasti.

Lopputulokset: 200 mk maksetaan kerran vuodessa – vaimoväki kiirehti heti kuumiltan suorittamaan ko. maksun. Rahastonhoitajan luona alkoi käydä kova vilske."

Ensimmäinen tavoite

"Toiminta pyörähti vilkkaasti käyntiin ja ensimmäisenä tavoitteena oli lahjoittaa Äänekosken Reserviupseerikerholle lippu sen 20-vuotisjuhlassa viiden vuoden kuluttua.

"Olimme onnellisia, kuin 27.3.1965 Reserviupseerikerhon 20v juhlien yhteydessä saatoimme luovuttaa kerholle sen kauan kaipaaman lipun ja saimme lyödä ensimmäiset naulat uuteen lippuun."

Äänekosken Reserviupseerikerhon naisjaoston toiminta oli vilkasta ja he lahjoittivat paljon tavaraa Äänekosken Reserviupseerikerholle, olivathan heidän puoliset kerhon jäseniä.

ÄÄNEKOSKEN SEUDUN RESERVIN ALIUPSEERIEN NAISJAOSTON ALKUTAIVAL

Lainauksia Äänekosken seudun Reservin aliupseerien naisjaoston pöytäkirjoista:

"Äänekosken seudun Res. Aliupseerit Naisjaoston perustavasta kokouksesta 12.4.1970.

Perustamiskokouksessa piirin Res. aliupseerien edustaja kertoi pääpiirteittäin naisosaston toiminnasta ja aatteellisesta pohjasta sekä Terttu Lavonen kertoi Äänekosken Res. upseerinaisten toiminnasta.

Kokouksessa päätettiin perustaa naisosasto. Yhdistyksen nimeksi hyväksyttiin Äänekosken seudun Reservin aliupseerit ry:n naisosasto. Kokouksessa luettiin naisosaston mallisäännöt, jotka hyväksyttiin täydennettyinä. Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelta 1970 hyväksyttiin 2 mk. jäsen.

Aluksi päätettiin kokoontua kerran kuussa talven aikana "Illatsum" merkeissä jäsenten kodeissa.

Paikkakunnalla pidettäviin kursseihin päätettiin osallistua kuten ensiapu- ja muihin jäseniä kiinnostaviin kursseihin. Äänekosken Reservin aliupseerille päätettiin auliisti antaa apuamme silloin kun he meidän naisellista apuamme tarvitsivat.

Toiminta kuitenkin hiipui vuosien saatossa ja vuosikokouksessa 29.1.1975 päätettiin kes-

"... vaan todella rinnallamme toimimaan sillä tavoin kuin se Teille naisina on ominaista..."

Tarja Maukonen ja Sisko Jaakkola Wilnamarkkinoilla esittelemässä maanpuolustusnaisten toimintaa.

keyttää naisosaston toiminta toistaiseksi jäsenten vähyyden vuoksi. Toiminta aloitetaan uudelleen, kun löytyy tarpeeksi halukkaita toimintaa."

Muutoksen tuulet virtaavat Äänekoskelle

Vaikka aliupseereiden naisten toiminta oli hiipunut ajansaatossa, oli Reserviupseerien naiset jatkaneet aktiivista toimintaansa. Lokakuussa 1996 järjestö kutsui koolle ylimääräisen kokouksen Osuuspankin kerhuhuoneelle. Aiheena oli yhdistyksen nimen muutos.

Otteita kokouspöytäkirjasta:

"Puheenjohtaja kertoi liiton nimenmuutoksesta. Samoin hän totesi, että monet yhdistykset ovat jo muuttaneet nimensä sekä monet harkitsivat.

Äänekoskella on muutaman vuoden aika ajoin jo keskusteltu ko. asiasta. Puheenjohtaja selvitti myös taustoja nimenmuutosasiasta. Näin toivotaan, että saataisiin uusia jäseniä sekä nuoria mukaan. Hallitus oli kokouksessaan 25.9. yksimielisesti nimen

Sotiemme Veteraanit keräys

Äänekosken Maanpuolustusnaiset ovat järjestäneet alokaiden suorittaman sotiemme Veteraanit keräyksen kahvituksen jo 10 vuoden ajan. Kyseinen tapahtuma vaatii kourallisen ahkeria naisia. Heidän käsissään valmistuu tuossa tuokiossa reilut kolmesataa herkullista voikkaria reippaille alokaille sekä heidän kuljettajilleen.

Keräyksen suurimman taustatyön on tehnyt Markku Louekari keräämällä automiehet kasaan ja pitämällä koko koneiston käynnissä alusta loppuun saakka. Tapahtumaketju saa alkunsa siitä että kahvituspaiikka varataan; pääasiassa paikkana on toiminut seurakuntatalo Äänekoskella ja Suopunki Suolahdessa.

Voileipä- ja kahvitarvikkeet noudetaan keräyspäivänä ja toimitetaan paikalle. Parissa tunnissa ahkerat naiset ovat voileivät askarrelleet, kahvit keittäneet ja pullasiivut esille asettelleet.

Kun armeijan linja-autot kaartavat paikalle ja nuoret sotilaat astelevat tehtävän jakoon voi keräys alkaa. Alokkaat lähtevät yleensä pareittain kuskin kanssa kierrokselle, jokaisella parilla on oma aluensa jonka he kiertävät.

Palattuun lähtöruutuunsa on heitä odottamassa rahanlaskijat ja iloinen keittiöhenkilökunta pitää huolen siitä ettei yksikään sotamies/nainen jää ilman iltapalaa. Kahvipannu pidetään kuumana koko illan. Mehu ja leipäpalaset – pullasta puhumattakaan – katoaa nopeasti nälkäisten sotilaitten suihin.

Illan päätteeksi linja-autot suuntaavat takaisin kohti Tikkakoskea. Rahanlaskijat, kuljettajat ja keittiöväki pakkaavat tavaransa, sammuttavat valot ja sulkevat oven takanaan.

Tänä vuonna oli historiamme viimeinen sotiemme Veteraanit keräys, mutta muisto heidän uskomattomasta työstään Suomen puolesta ei himmene koskaan. Suuret kiitokset maanpuolustaneille Veteraaneille. Kiitos että olemme saaneet osaltamme auttaa Teitä.

– Maarit Minkkinen

Aktiiviset ampumaharrastajat Piia Wikstrand ja Maiju Minkkinen.

muuttamisen kannalla. Yhdistyksen nimi päätettiin muuttaa yksimielisesti, äänin 6-1.

ÄÄNEKOSKEN MAANPUOLUSTUSNAISET R.Y: KSI."

Näin yhdistyivät kaksi naisjärjestöä kaikille avoimeksi yhdistykseksi."

MAANPUOLUSTUSNAISET 2000-LUVULLA

"Marraskuussa 2007 patentti ja rekisterihallitukseen tehtiin uusi nimenmuutos. Nimi muutettiin Äänesseudun Maanpuolustusnaiset ry:ksi. Puheenjohtaja Kaija Koposen toimesta."

MAANPUOLUSTUSNAISET KOHTI VUOTTA 2018

Äänesseudun Maanpuolustusnaiset ry:llä alkaa 58. toimintavuosi. Puheenjohtajana jatkaa Tarja Maukonen ja varapuheenjohtajana aloittaa Irja Elo. Järjestäytymiskokouksessa nimeämme muut toimihenkilöt.

Hallituksen jäseninä ovat Sisko Jaakkola, Maarit Minkkinen, Maiju Minkkinen, Piia Wikstrand, Mari Turtinen, Irene

Aaltonen (uusi) ja Taina Geijer (uusi).

Vuoden 2018 toimintasuunnitelmaan isompana tapahtumana kirjassimme piirien välisen ampumatapahtuman järjestämisen. Yhdistyksemme tunnetaan aktiivisista ampumaharrastajista.

Paikallisten tapahtumien lisäksi tulevan vuoden ohjelmaan kuuluu mm. Maanpuolustusnaisten liitto ry:n ja Naisten valmiusliiton valtakunnalliset koulutus- ja kokoustapahtumat, kuten Jotos ja Nastaharjoitukset. Myös Maanpuolustusnaisten liiton arjen turvallisuuskurssi Tikkakoskella on herättänyt kiinnostusta.

Yhdistyksen kokousten pöytäkirjat, esityslistat ja toimintakertomukset ovat siirtyneet digitaaliseen muotoon. Tänä päivänä meillä on kotisivut ja meidät löytää myös Facebookista. Järjestömme toiminta on hyvinkin vilkasta ja jäsenmäärä on kohonnut yli viiteenkymmeneen.

– Tarja Maukonen
puheenjohtaja
www.aaneres.net
facebook: aane.mp

Maanpuolustusnaisten tapahtumakalenteri 2018
www.ksmaanpuolustaja.fi

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN
TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKKA
Ilmoittaudu kursseillemme osoiteessa www.mpk.fi

Vanhempi koulutuspäällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233; riku.tenhunen@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Ahti Piikki, puh. 040 561 5774; ahti.piikki@mpk.fi

TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKAN KURSSITARJONTA SYYSKUU - JOULUKUU 2017

Alla on osa Tikkakosken Koulutuspaikan kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi - **Koulutuskalenteri** - **Valitse yksikkö -kohdasta Tikkakoski** - **Hae**. Nyt näet näkymässä Tikkakosken koulutuspaikan kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoinna ja suunnitelmallisia joten **tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta**. Kyetäksesi ilmoittautumaan kurssille, Sinun on ensimmäisen kerran kirjauduttava MPK:n tietojärjestelmään ja luotava itsellesi käyttäjätunnukset. Kurseille ilmoittatutuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen.

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi. Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.
HUOM 1: Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevsi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.
HUOM 2: Korvaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvässä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (VEH)		
KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
27.1.2018	Maakuntajoukkojen marssi	Tikkakoski
2.-4.2.2018	Kohteensuojauskurssi 1	Tikkakoski
6.-8.4.2018	Virka-apukurssi	Tikkakoski

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus		
9.1.2018	TIKOPA suunnittelutilaisuus 1/2018	Tikkakoski
13.-14.1.2018	SPR EA1 ja EA2 -kurssit	Tikkakoski
26.-28.1.2018	Viestikurssi 1	Tikkakoski
27.1.2018	Henkilösuojauskurssi	Tikkakoski
27.1.2018	Hiihtomarssi	Tikkakoski
10.2.2018	EA peruskurssi Varomääräys D7.7:n mukainen	Tikkakoski
15.-16.2.2018	SNOW SURVIVAL	Jyväskylä
16.-18.2.2018	Kaukopartihihti	Utti
17.3.2018	MATI-JOHLA	Tikkakoski
17.3.2018	Taistelijan testiammunta	Tikkakoski
23.-25.3.2018	Jaak Kärnerin muistokilpailu	Viljandi
10.4.2018	TIKOPA suunnittelutilaisuus 2/2018	Tikkakoski

KEVÄT-LUONETTI		
20.-22.4.2018	Kouluttajakurssi (Koul 1)	Tikkakoski
20.-23.4.2018	Harjoituksen johto ja huoltokurssi	Tikkakoski
20.-22.4.2018	Intti tutuksi naisille	Tikkakoski
21.-21.4.2018	3-kantakilpailu PP-MSI, sunnistus, ammunta	Tikkakoski
21.-21.4.2018	Komendantin Cup 1/2018	Tikkakoski
21.-21.4.2018	Sisäisen- ja ulkoisten turvallisuuden muutos	Tikkakoski
27.-29.4.2018	Soduriproov 2018	Viljandi

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)		
13.-14.1.2018	Valmiudessa olevien RT-pergeiden viikonloppu	Tikkakoski
28.1.2018	Tammisunnuntain kansalaisjuhlan tuki	Jyväskylä
21.-22.2.2018	LUMIOLIO, nuorten talvikurssi	Joutsa
13.3.2018	Talvisodan päättymisen muistotilaisuus	Jyväskylä
17.-18.3.2018	SRTL Tukupuhelinpäivystäjät	Tikkakoski
17.-18.3.2018	Faitterit soittokunnan soittokurssi	Tikkakoski
22.-26.3.2018	Opiskelijan turvakurssi	Jämsä

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Aseet, ampumatarvikkeet ja
armeijavarusteet palvelevista
erikoisliikkeistämme:

Armoria Jyväskylä Teiskontie 20 p. 020 729 9850
Armoria Tampere Tulliportink 27 p. 020 729 9857
Armoria Kuopio Tulliportink 27 p. 020 729 9852

atc

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASESÄILYTYS JA -LEASING

ARMORIA TRAINING CENTRE

Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SA KAUPPA

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

TELEWORKS

✓ VALOKUITUASENNUKSET
(SISÄ- JA RUNKOVERKOT)
✓ MITTAUS JA VIANKORJAUS

www.valokaapelit.fi • p. 020 729 9846 • toimisto@valokaapelit.fi

seltimil

tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Tähtipalvelut
Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

• Tilausajot 20-50 hlö busseilla
• Matkapaketit ryhmille
• Viron kylpylä- ym. matkat
• KATSO MATKOISTA
• www.lauttaanaho.com
• Tavarakuljetukset
umpikuorma- autolla, jossa
perälautanostin.

VERHOOMO

• 040-7268951/ Taina
• taina.verhoomo@hotmail.com
• Ajoneuvoverhoilu
• Huonekaluverhoilu
• Kankaat ja tarvikkeet

SAVOTTA

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

vitreo.fi

Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä

Palveleva automaatiokaupan ammattilainen

HORMEL

Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

 KESKIMAA
 Keski-suomalainen Oyj

OP Keski-Suomi on
keski-suomalaisia varten.
Tervetuloa meille!

Löydät meidät op.fi/keski-suomi. OP Puhelinpalvelu
0100 0500 (ppm/mpm) ma-pe 8-22 ja la 10-16.

OP Keski-Suomi

 Metsä
 V A P O

Jotta kaupassa
olisi kiva käydä.

Ihanaa tulla
kotiin.

www.kaluste10.fi

 FORCIT
D E F E N C E

**HIKOILE,
HYMYILE,
HULLAANNU!**

MAKUNAUTINTOJA
monipuolinen ravintolamaailma

POLSKI KYLPYLÄSSÄ
aina majoituksen yhteydessä

TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
sekä Apollo Barissa karaokea

LÄHELLÄ
vain 25 min. Jyväskylästä!

PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA

Peurunka

Nordea

Ajat muuttuvat. Helpommiksi.

Lataa tunnuslukusovellus puhelimeesi, niin avaimet pankkipal-
veluihin kulkevat kätevästi mukana kesän riennoissa.

Lue lisää nordea.fi/tunnuslukusovellus.

NORDEA FI
Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike, Nordea Bank AB (publ), Ruotsi

SILENTA®

Nammo
www.nammo.com

VALTRA
Power Partner
VAIN YHDELTÄ SAAT
JUURI SELLAISEN KUIN HALUAT

Taipaleen 1617 Tila

Juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
Luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa
Majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
taipaleen.luomutila@nic.fi www.taipaleentila.com 014 856 316

**yhdessä
yhteiskuntaa
rakentaen**

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

HARVIA

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT
Jyväskylä - Suolahti - Pieksämäki - Tampere - Viltasaari - Vantaa

Kalastusvälineiden erikoisliike
PELIMIES
www.pelimiespalokka.com

Lähellä ihmistä
POP Pankki
KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
KYYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA
Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi

**Yritys
kehitys**

www.yrityskehitys.com

Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatua!

G Grafitatu
Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut

Grafitatu Oy
Alasinkatu 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 328 2880
tarjouspyynto@grafitatu.fi
www.grafitatu.fi

TURVAPALVELUT

www.k2turvapalvelut.fi
010 524 8300 (8,4 snt/min)

Kameravalvonta Hälytyspalvelut Kiinteistön etäkäyttö Call Center **Palvelukeskus**

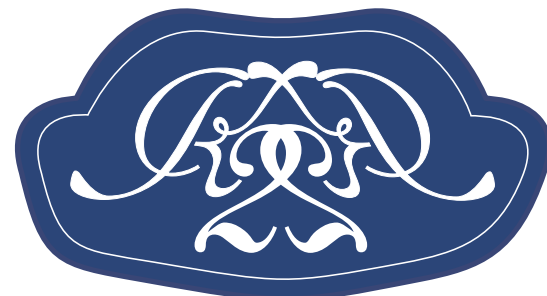

KOTIMAINEN TJ-Katsastus.fi

Leppävesi Hallaperäntie 8 p. 010 327 1350 avoinna: ma - pe 9.00 - 17.00 la 10.00 - 14.00	Jämsä Pietiläntie 8 p. 010 327 1355 avoinna: ma - pe 8.00 - 16.30	Muurame Setäläntie 3C p. 010 327 1357 avoinna: ma - pe 9.00 - 18.00 la 10.00 - 14.00
--	--	--

24/7 autopesu Muuramessa
MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

INFONIA®

KAKKONEN-YHTIÖT

UHY TietoAkseli

Tulevaisuuden tilitoimisto

www.tietoakseli.fi

isoweli

TL-MAINT
KIINTEISTÖPALVELUT

MYYNTISAAGA

eners.fi

KIINTEISTÖJEN YLLÄPIDON AMMATTILAINEN

LASSILA & TIKANOJA OY

Hieno KANTANEN OY
www.hiomokantanen.fi
Moottorikoneistusta vuodesta 1977
Puh. 020 7419 800
Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ
Avoimna 7.30-16.30

O.K. AUTO OY
www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoautot.net

asianajotoimisto URTTI

Kauppakatu 27 A 7, 40100 Jyväskylä
puhelin 050- 336 93 26/Asianajaja Elina Saari
sähköposti: asianajo@urtti.fi
kotisivut: www.urtti.fi

Palveluitamme:
Perhe- ja perintöoikeus, Ympäristöoikeus,
Asuminen ja rakentaminen, Maksukyvyyttömyys

allaway
keskuspölynimurit
www.allaway.fi

PEAB
Elämä hymyilee KUN ON KUNNON KOTI

Protacon
www.protacon.com

INNOHOUSE
HENKILÖSTÖPALVELUT
www.innohouse.fi

"Puheenjohtaja - ehdotan Paviljonkia."

Koe erimakuiset kokoukset!

PAVILJONKI
JYVÄSKYLÄ

UPSEERIYLENNYKSET**Majuriksi**

Kopakkala Jari Petri Kalevi, Jyväskylä
Mäkelä Markku Evert, Jämsä

Lääkintämajuriksi

Ritala Sakari Kalevi, Jyväskylä

Kapteeniksi

Hokkanen Pekka Juhani, Jyväskylä

Laitinen Arto Ismo Kullervo, Hankasalmi

Laitinen Mikko Ilkka, Jyväskylä

Lumiaro Pirjo Päivi Marianne, Jyväskylä

Lyttsy Tomi Santtu Tapani, Jyväskylä

Sallinen Mikko Ilari, Jyväskylä

Savolainen Heikki Jukka Olavi, Jyväskylä

Seppälä Antti Antero, Jämsä

Insinöörikapteeniksi

Laitinen Eero Petri, Uurainen

Lääkintäkapteeniksi

Nieminen Kosti Tero, Jyväskylä

Yliluutnantiksi

Akselin Jukka Kalevi, Jyväskylä

Becker Arttu-Paavo, Jyväskylä

Hakanen Jussi Mikko Tapio, Jyväskylä

Hokkanen Mika Petteri, Laukaa

Kattilakoski Jani Kauno Patrik, Keuruu

Paananen Matti Juhani, Jyväskylä

Pitkänen Tuomas Jussi, Laukaa

Pänkäläinen Mika Petteri, Jyväskylä

Vikstedt Marko Matti Juhani, Jyväskylä

Luutnantiksi

Blomqvist Jarkko Johannes, Jyväskylä

Haapio Janne, Espoo

Helminen Ville Aukusti, Jyväskylä

Hirsikangas Henri Ossian, Jyväskylä

Ikonen Juho Erik, Toivakka

Järvinen Juuso Eino Matias, Jyväskylä

Karjalainen Mika Juhani, Uurainen

Klasila Olli Tapio, Muurame

Klinga Kimi Krister, Jyväskylä

Memonen Jukka Matias, Oulu

Myllyaho Heikki Aaro Viljami, Jyväskylä

Niveri Jyri-Mikko Tapani, Jämsä

Partanen Anssi Kristian, Viitasaari

Ryymin Kalle Aleks, Jyväskylä

Rönkkä Teemi Kalevi, Jyväskylä

Taskinen Panu Sakari, Jyväskylä

Tuohimaa Jukka Tapani, Viitasaari

Urvas Aarne Rafael, Jyväskylä

Uuteen sotilasarvoon ylennetyt yhteiskuvassa.

Normaalikoululla ylennettiin ja palkittiin

Maanpuolustusnaisten palkitut.

Jari Kopakkala majuriksi ja Santeri Heinonselä upseeripiirin kunniamiekkä.

Esko Janhonen (vas.), Jorma Kotanen ja Markku Liuski.

Maanpuolustussäätiön kunniamiekan otti vastaan Valmetin paikallisohtaja Timo Pirinen.

Palkitsemiset 6.12.2017

Vapaudenristin ritarikunta**3. luokan Vapaudenristi**

Fredrikson Erkki Onni Volter,
kamarineuvos, Jyväskylä

Reserviupseeriliiton hopeinen**ansiomitali**

Ruotsalainen Petri, kapteeni,
Saarijärvi

Reserviläisliiton ansiomitalit**Kultainen ansiomitali**

Luotola Hannu, prikaatikenraali,
Saarijärvi

Keski-Loppi Matti, kersantti,

Haapamäki

Kotanen Jorma, ylikersantti,

Jyväskylä

Janhonen Esko, sotilasmestari,

Saarijärvi

Hopeinen ansiomitali

Kristiansson Jesper, kersantti,

Saarijärvi

Stenroth Anssi, korpraali,

Jyväskylä

Martikainen Pasi, kersantti,

Jyväskylä

Pronssinen ansiomitali

Kinnunen Jussi, korpraali,

Pihtipudas

Lehtinen Jarno, vänrikki,

Jyväskylä

Lundberg Tomi, alikersantti,

Jyväskylä

Paananen Joni, pioneeri,

Viitasaari

Rossi Reima, ylikersantti,

Saarijärvi

Repo Toni, korpraali, Jyväskylä

Soini Esko, sotamies, Keuruu

Spets Kaija, rouva, Viitasaari

Peräinen Timo, viestimies,

Keuruu

Puttonen Juhani, kersantti,

Jyväskylä

Tuhkanen Tuomas,

autosotamies, Jyväskylä

Uusitalo Markku, jääkäri,

Korpilahti

Reservilläisurheiluliiton**pronssinen ansiomitali**

Vääpeli Markku Liuski

Maanpuolustusnaisten liiton**pronssinen ansiomitali**

Maarit Minkkinen, Äänekoski

Maiju Minkkinen, Äänekoski

Lea Saarikoski, Jyväskylä

Piia Wikstrand, Äänekoski

Maanpuolustusnaisten**Perinne ry:n ansiomitali**

Seija Asunto, Jyväskylä

Jalkaväen ansioristi

Yliv Unto Liimatainen

Viestiristi

Pentti Antinen

Laguksen nuolet

Kaija Koponen

Tiina Ronkainen

Keski-Suomen Maanpuolus-**tussäätiön kunniamiekkä**

n:o 105

Valmet Oyj

Keski-Suomen reserviupseeri-**piirin kunniamiekkä**

Santeri Heinonen

Maakuntajoukkojen palkinto

JR50:n perinteiden vaalimi-

sesta

Veli-Pekka Poikolainen

Kuvat ja kuvatestit: Tapio Paappanen

ALIUPSEERIYLENNYKSET**Sotilasmestariiksi**

Rossi Esa Ilmari, Konnevesi

Ylivääpeliksi

Aarniovuori Olli-Pekka, Jyväskylä

Kontio Keijo Tapio, Toivakka

Rosqvist Jaakko Eerikki, Jyväskylä

Vääpeliksi

Huhtanen Olli-Pekka, Jyväskylä

Hård Jere Johannes, Jyväskylä

Koskinen Joonas Antero, Jyväskylä

Latvala Markku Juhani

Liimatainen Harri Jouni, Laukaa

Niemi Toni Kristian, Jämsä

Rossi Janne Kalevi, Konnevesi

Sillanpää Klaus Joakim, Muurame

Vihava Heikki Johannes, Viitasaari

Ylikersantiksi

Ahonen Timo Ilmari, Jyväskylä

Hämäläinen Sami Ensio, Jyväskylä

Juntunen Kari Kalevi, Keuruu

Jäntti Ari Petteri, Uurainen

Kallunki Ville Santeri Johannes, Jyväskylä

Kauppinen Tuomo Valter, Jyväskylä

Kierros Kim Henry Miikael, Multia

Kivistö-Rahnasto Tomi Otto, Jyväskylä

Kristiansson Jesper Veikko Emil, Saarijärvi

Lehtonen Kaisa Pirntä, Jyväskylä

Leppäaho Aarne Juhani, Laukaa

Leppäniemi Mikko Kristian, Jyväskylä

Luostarinen Kari Tapani, Jyväskylä

Luukkainen Simo Tapio, Jyväskylä

Nieminen Ville Pekka Viljami, Hankasalmi

Puuska Samir Petteri, Jyväskylä

Temonen Tommi Pekka, Jyväskylä

Toropainen Samuli Jarno Joonas, Jyväskylä

Tuohimetsä Jukka Tapio, Jyväskylä

Vainio Antero Lennart, Jyväskylä

Virkajärvi Mikko Tuomas, Laukaa

Virtanen Atte Samuel, Jyväskylä

Ylönen Miikka Aleks, Jyväskylä

Kersantiksi

Auvinen Kalle Santeri, Jyväskylä

Etelälahti Oula Ilari, Jyväskylä

Hakkalainen Heikki Juhani, Kinnula

Harju Aapo Matti, Jyväskylä

Holopainen Tero Herkko Petteri, Jyväskylä

Hyvölä Olli-Pekka, Jyväskylä

Hämäläinen Jonne Petteri Kristian, Jyväskylä

Inkeröinen Kirs, Jyväskylä

Kinnunen Ilari Mikael, Jyväskylä

Kinnunen Keijo Matias, Jyväskylä

Kinnunen Matti Eemil, Pihtipudas

Kivelä Aleks, Matti Johannes, Jyväskylä

Koljonen Ville Henrik, Pihtipudas

Koskipää Joonas Jyrki Kasper, Jämsä

Laakso Ilkka Mikael, Jyväskylä

Laatikainen Antti Tapani, Laukaa

Laava Tukka Juhani Matias, Jyväskylä

Lahti Miika Iivari, Jyväskylä

Marjanen-Rissanen Antti Ilmari, Jyväskylä

Mäkinen Markku Antero, Jämsä

Nivala Mikko Tapani, Jämsä

Paananen Toni Henrik, Jyväskylä

Pennanen Antti Tapani, Muurame

Pitkäranta Pekka Ilmari, Kuhmoinen

Rautio Jouni Yrjö Kalervo, Laukaa

Romar Harri Kristian, Jyväskylä

Ryynänen Jouni Pekka Ensio, Laukaa

Saunamäki Ville Valtteri, Jyväskylä

Seppänen Joonas Samuli, Jyväskylä

Siikström Tommi Mikael, Muurame

Sivonen Milla Carita, Jyväskylä

Tommola Jussi Tuomas, Jyväskylä

Vainio Varpu Vilhelmiina, Jyväskylä

Valtanen Jere-Joonas, Jyväskylä

Vuorimies Tero Mikael, Jyväskylä

Alikersantti

Ahlroos Arto Kalevi, Jyväskylä

Borg-Kivimäki Carita Hannele, Jyväskylä

Grahn Ville Juhani, Jyväskylä

Haverinen Tony Markus, Jyväskylä

Hirvi Mika Matti, Jyväskylä

Huutonen Petri Kalervo, Äänekoski

Kapli Janne Tapani, Äänekoski

Kepanen Tuomas Sakari, Jyväskylä

Ketonen Aki Tapani, Jämsä

Kirjavainen Henri Tapio, Jyväskylä

Kirvesmäki Timo Tuomas, Kuhmoinen

Klar Riku Antti Tapani, Jyväskylä

Koivisto Tomi Rikhard, Jyväskylä

Korte Mikko Johannes, Äänekoski

Lampinen Seppo Matias, Multia

Lassila Matti Juhani, Jyväskylä

Lehtinen Jari Pekka, Jämsä

Mennala Anssi Antti Alfred, Jämsä

Mäkinen Samuli Seppo Tapani, Jyväskylä

Palola Tuomas Pentti Kullervo, Jyväskylä

Pekkala Markus Johannes Jedidja, Jyväskylä

Pekkanen Heikki Juhani, Äänekoski

Peltola Perttu Onni Johannes, Äänekoski

Pesonen Tero Juhani, Jyväskylä

Poverini Paulo Markus Mikael, Jyväskylä

Pykälistö Jaakko Taavetti, Saarijärvi

Pöyhönen Mika Petri, Toivakka

Rauhala Tuomo Johannes, Muurame

Saramies Antti Lauri, Jyväskylä

Soutua Teemu Tapani, Jämsä

Toivonen Tuomas Jussipoika, Jämsä

Ukkonen Janne Olavi, Jyväskylä

Väisänen Jesse Jaakko Aleksis, Jyväskylä

Korpraali

Bayat Shaker, Jyväskylä

Böök Niilo Juho Antero, Jyväskylä

Huikarinen Uula Tapio Edvard, Joensuu

Hytönen Timo Samuli, Jyväskylä

Ilmasti Janne Kristian, Äänekoski

Jakola Ville Elias, Jyväskylä

Jakosuo Tomi Pekka, Jyväskylä

Jauhiainen Tuomo Allan, Jyväskylä

Karjalainen Ville Edvard, Jyväskylä

Karpinen Joosu Tomio, Jyväskylä

Koskenkorva Janne Olavi, Uurainen

Kytömäki Markku Tapio, Jyväskylä

Laari Joni Sakari, Jyväskylä

Lehti Juha-Matti Antero, Jämsä

Lintunen Petri Tapani, Joutsa

Malvela Marko Tapani, Jyväskylä

Mäkelä Jukka Antero, Keuruu